

پدید آورندگان آزمون

عمومی	نام درس	نام طراحان
	زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، رضا جان‌نار، کهنه‌شهری، ابراهیم رضایی‌مقدم، مریم شمیرانی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی
	عربی	درویشعلی ابراهیمی، مهدی ترابی، مهران ترکمان، دانا طالب‌پور، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، اسماعیل یونس‌پور (کتاب زرد عمومی)
	دین و زندگی	امین اسدیان‌پور، مسلم بهمن‌آبادی، محمدحسن فضلعلی، حسن فیاض، مرتضی محسنی‌کیپر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی، منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی
	زبان انگلیسی	شهاب اناری، بهرام دستگیری، رضا کیاسالار، جواد مؤمنی، منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی

اختصاصی	نام درس	نام طراحان
	ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی، لایلا حاجی‌علیا، کورش داودی، حمیدرضا سجودی، سارا شریفی
	ریاضی (۱)	محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، کریم نصیری
	آمار و مدل‌سازی	محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، سارا شریفی
	ریاضی سال سوم	محمد بحیرایی، لایلا حاجی‌علیا، حمیدرضا سجودی، سارا شریفی، مهدی ملازمشانی
	اقتصاد	نسرین جعفری، سپهر حسن‌خان‌پور، سارا شریفی، زهرا محمدی
	ادبیات فارسی سال چهارم	فائزه جعفری، مهدی حسینی، رویا رحمانی، معصومه گودرزی
	آرایه‌های ادبی	سپهر حسن‌خان‌پور، مهدی حسینی، رویا رحمانی، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، اعظم نوری‌نیا
	تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)	فائزه جعفری، سپهر حسن‌خان‌پور، مهدی حسینی، نسرین حق‌پرست، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، اعظم نوری‌نیا
	تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	سپهر حسن‌خان‌پور، نسرین حق‌پرست، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، زهرا نعمتی، اعظم نوری‌نیا
	عربی سال چهارم	صادق یاسکه، فائزه جعفری، احمد طریقی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، زهرا نعمتی
	تاریخ‌شناسی	بهناز آرون، ماهان آشوری، شیوا شریف‌زاد، حبیبه محبی، آرمین معمار، آزاده میرزایی
	جغرافیای سال چهارم	بهناز آرون، فاطمه سخایی، شیوا شریف‌زاد، علی‌محمد کریمی، حبیبه محبی، آزاده میرزایی
	تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)	ماهان آشوری، فاطمه سخایی، شیوا شریف‌زاد، حبیبه محبی، آزاده میرزایی
	جغرافیای (۱) و (۲)	مینا چراغی، رویا رحمانی، شیوا شریف‌زاد، حبیبه محبی، آزاده میرزایی
علوم اجتماعی	آزینا بیدقی، فاطمه رحیمی، شیوا شریف‌زاد، آزاده میرزایی	
جامعه‌شناسی (۱)	آزینا بیدقی، فاطمه رحیمی، آذر محمودی	
جامعه‌شناسی (۲)	آزینا بیدقی، فاطمه رحیمی، ارغوان عبدالملکی، الهام میرزایی	
فلسفه‌ی سال چهارم	فاطمه شهیری، عاطفه‌ربابه صالحی، محمدصادق لطفی، ندا یاری	
روان‌شناسی	مریم احمدی، مینا توکلی‌نژاد، رویا رحمانی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	رویا رحمانی، سعید گنج‌بخش‌زمانی	رویا رحمانی، الهام محمدی	سپهر حسن‌خان‌پور، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی عمومی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، دانا طالب‌پور
دین و زندگی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	حامد دورانی	صالح احصائی، سکیته گلشنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانپان	دبورا حاتانپان	-
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	حامد بابایی، رشید شفیعی، رضا کیاسالار
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمشانی
ریاضی (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمشانی
آمار و مدل‌سازی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمشانی
ریاضی سال سوم	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمشانی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	نسرین جعفری، سپهر حسن‌خان‌پور
ادبیات فارسی سال چهارم	نسرین حق‌پرست	نسرین حق‌پرست	سپهر حسن‌خان‌پور
آرایه‌های ادبی	سپهر حسن‌خان‌پور	سپهر حسن‌خان‌پور	حمید لنجان‌زاده‌صفهانی
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)	سپهر حسن‌خان‌پور	سپهر حسن‌خان‌پور	حمید لنجان‌زاده‌صفهانی
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	سپهر حسن‌خان‌پور	سپهر حسن‌خان‌پور	حمید لنجان‌زاده‌صفهانی
عربی سال چهارم	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، دانا طالب‌پور
تاریخ‌شناسی	بهناز آرون	بهناز آرون	زهرا دامیار
جغرافیای سال چهارم	بهناز آرون	بهناز آرون	زهرا دامیار
تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)	بهناز آرون	بهناز آرون	زهرا دامیار
جغرافیای (۱) و (۲)	بهناز آرون	بهناز آرون	زهرا دامیار
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه رحیمی، محمد عابدینی
جامعه‌شناسی (۱)	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه رحیمی، محمد عابدینی
جامعه‌شناسی (۲)	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه رحیمی، محمد عابدینی
فلسفه‌ی سال چهارم	ندا یاری	ندا یاری	عاطفه‌ربابه صالحی
روان‌شناسی	مریم احمدی	مریم احمدی	سپهر حسن‌خان‌پور، زهرا دامیار

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سارا شریفی (اختصاصی)، فاطمه منصورخاکی - الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، علی محمدی‌اصل (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه (اختصاصی): زهره قموشی، مسئول دفترچه (عمومی): لایلا ایزدی
حروف‌چین	لایلا عظیمی (اختصاصی) - زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	حمید محمدی

داوطلبین گروه علوم انسانی (سال چهارم)

برای دیدن پاسخ سؤال‌های درس‌های ادبیات فارسی
پیش‌دانشگاهی، دین و زندگی و زبان انگلیسی به
دفترچه‌ی عمومی مشترک سایر رشته‌ها مراجعه نمایید.

ادبیات فارسی ۳ و زبان فارسی ۳

۱۱-

(قارچ از کشور ۹۲)

وضیع: پست، فرومرتب / مقام: ماندن، سکونت، اقامت کردن / فاخر:

فخرکننده، هر چیز نیکو، عالی / کوبه: مجلس باشکوه، گروه مردم /

طریفه: تازه، نو، نادر، غریب

(ادبیات فارسی (۳)، واژگان، ترکیبی)

۱۲-

(کنکور سراسری ۹۴)

واژه‌های «سقط، نگذارد و سولت» نادرست نوشته شده‌اند و درست

آن‌ها به ترتیب «ثقت، نگزارد و صولت (به معنای هیبت)» است.

توجه داشته باشید که:

سَقَط: به معنای مردن و هلاک / ثَقَّت: خاطر جمعی و اطمینان کردن -

ثِقَه: کسی که مردم به او اطمینان می‌کنند.

گزاردن: به‌جا آوردن، بیان کردن، تأدیه کردن، انجام‌دادن و تعبیر

خواب کردن، بنابراین، حق امانت گزاردن به معنای حق امانت را به‌جا

آوردن است. / گذاردن: قراردادن، وضع کردن و گماشتن

(ادبیات فارسی (۳)، املا، ترکیبی)

۱۳-

(قارچ از کشور ۹۱، با تغییر)

«کشف‌الاسرار»: شرح و بسط و تفسیر قرآن

«مصباح‌الهدایة»: اصول و مبانی تصوف

«تاریخ بیهقی»: کتابی است تألیف ابوالفضل بیهقی که موضوع اصلی

آن تاریخ سلطنت مسعود، پسر محمود غزنوی است و علاوه‌بر آن

مطالبی نیز در تاریخ صفاریان، سامانیان و دوره‌ی غزنویان پیش از

مسعود و جز آن‌ها دارد.

(ادبیات فارسی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴-

(کنکور سراسری ۹۰)

«رخ بر رخ نهادن» کنایه از «بوسیدن» / «رخ» در مصراع اول به

معنای «چهره و صورت» و در مصراع دوم به معنای «مهره‌ای در

شطرنج» جناس تام دارد. / «ماه» استعاره از «معشوق» / «برابر شدن»

ایهام دارد: ۱- مقابله کردن (روبه‌روی یک‌دیگر بودن) ۲- هم ارزش

بودن / «رخ» مصراع دوم ایهام دارد: ۱- چهره ۲- مهره‌ی شطرنج.

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)

۱۵-

(قارچ از کشور ۹۱)

«چو چنگم»: تشبیه / «لعل روان»: استعاره از «اشک» / «از مژه یک

دامن لعل روان (اشک) فشاندن»: اغراق دارد. / «لعل فشاندن»: کنایه

از گریه کردن و اشک ریختن

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)

۱۶-

(کنکور سراسری ۹۱)

۱- خلد (= بخلد) فعل مضارع التزامی / ۲- برآید (= برمی آید) فعل مضارع اخباری / ۳- سازم (= بسازم) فعل مضارع التزامی / ۴- نشیند (= می‌نشیند) فعل مضارع اخباری

در جمله‌ی اول «خلد گر به پا خاری»، «خاری» نهاد است، اما در سایر جمله‌ها نهاد جدا به قرینه حذف شده است.

جمله‌ی دوم: خار آسان برآید. / جمله‌ی سوم: من چه سازم به خاری / که آن خار در دل نشیند.

(زبان فارسی (۳)، ترکیبی)

۱۷-

(کنکور سراسری ۹۱)

توجه کنید که فقط هسته‌ی گروه اسمی را در گروه‌های مفعولی مورد توجه قرار دهید، نه کلمه‌ای که به «را»ی مفعولی ختم می‌شود.

گزینه‌ی «۱»: سینه / گزینه‌ی «۲»: قلب / گزینه‌ی «۳»: سکوت، هسته‌های گروه اسمی مفعولی هستند که هیچ کدامشان مشتق نیست و تنها در گزینه‌ی «۴»، «دیدگان»، با ساختمان مشتق (دید + ه) به کار رفته است.

(زبان فارسی (۳)، ترکیبی)

۱۸-

(کنکور سراسری ۹۲)

در بیت صورت سؤال و گزینه‌ی «۲» اشاره شده که عاقبت بی‌ثمری، نابودی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «بی‌ثمری و رهایی از تعلقات دنیا» مایه‌ی تعالی دانسته شده است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: این دو بیت بر تلخی‌های زندگی و افسوس خوردن بر ناکامی‌ها تأکید دارند.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و مفهوم، صفحه‌ی ۶۷)

۱۹-

(کنکور سراسری ۹۳)

بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، همگی به این مفهوم اشاره دارند که انسان باید به دنبال بالاترین ارزش‌ها باشد و به چیزهای اندک قانع نشود، اما بیت گزینه‌ی «۳» مفهوم متفاوتی دارد.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و مفهوم، صفحه‌ی ۱۲۳)

۲۰-

(کنکور سراسری ۹۴)

مرحله‌ی بعد از توحید، حیرت است که هر چه سالک در مرحله‌ی توحید به دست می‌آورد، از دست می‌دهد و دچار حیرت و سرگستگی می‌شود.

(ادبیات فارسی (۳)، معنا و مفهوم، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

عربی (۲)

۲۱-

(سیرمفهر علی مرتضوی)

«تُوَفِّرُ»: فراهم می‌کند / «الأمُّ الحنون»: مادر مهربان / «لکسی لا یَتَعَبُنَا»: تا ما را خسته نکند / «هذه الحیاة»: این زندگی

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه‌ی ۹۶)

۲۲-

(اسماعیل یونس‌پور)

«المؤمن الذی»: مؤمنی که / «یُعْطِی الفقیر»: به فقیر می‌بخشد / «بیمینه و شماله»: با (دست) راست و چپش / «و یُجِیبه»: و او را اجابت می‌کند / «یجزیه الله»: خداوند به او پاداش می‌دهد / «و یصفح عن ذنبه»: و از گناهش می‌گذرد

توضیح نکته‌ی درسی:

چنانچه اسم موصول خاص پس از اسم معرفه به «ال» قرار گیرد و نقش صفت داشته باشد، به صورت «که» ترجمه می‌شود.

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۳-

(مهران ترکمان)

«کلّ هذه»: تمام (همه‌ی) این‌ها / «سببها»: علتش / «منحه الله إیاءه»: خداوند آن را به او بخشیده است

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۴-

(رضا معصومی)

مفهوم این آیه، آن است که «هر کسی مسئول اعمالش است و در نهایت، نتیجه‌ی آن را می‌بیند.» این مفهوم در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «۳» وجود دارد.

(عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۲۵-

(سیرمفهر علی مرتضوی)

نمی‌توانیم: «لا تقدر» / حرف بزنییم: «أن نتحدّث» / هرگز تأیید نخواهد شد: «لن یؤیّد» / باید صرف کنیم: «لنبذل» / زمان‌هایمان: «أوقاتنا» / کارهای مهم: «الأعمال الخطیرة»

(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

۲۶-

(دانا طالب‌پور)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «قد قرأت» نامناسب است.

گزینه‌ی «۲»: «خامس شهر» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: کلمه «خمس» به صورت مؤنث «خمسة» آمده که نادرست است. کلمه‌ی «صفحات» مفرد آن «صفحة» و مؤنث است و شکل صحیح عدد به صورت «خمس» است، چون اعداد ۱ تا ۱۰ بر عکس جنس معدود خود می‌آیند.

(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

۲۷-

(درویشعلی ابراهیمی)

عبارت گزینیه‌ی «۱» از دو جمله تشکیل شده است:

۱- جمله‌ی اسمیه (مبتدا و خبر): اقلیدس وجد.

۲- جمله‌ی فعلیه: وجد الملك فی السّجن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: این عبارت فقط از یک جمله تشکیل شده است: فی یوم

من الأيام: جار و مجرور / شاهد: فعل / فرعون: مفعول به / موسی: فاعل

گزینه‌ی «۳»: الان: قید زمان (ظرف زمان) / یفتح: فعل / السّجان:

فاعل / باب: مفعول به / السّجن: مضاف الیه

گزینه‌ی «۴»: أنزلت: جمله‌ی فعلیه / لنا: جار و مجرور

(عربی (۲)، ویژگی‌های اسم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۸-

(رضا معصومی)

اسم‌های مقصور در هر سه حالت رفعی، نصیبی و جری، علامت

اعراب‌شان تقدیری است. «فتی» در این گزینه اسم مقصور و تقدیراً

منصوب است.

(عربی (۲)، انواع اعراب، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۲۹-

(مهری ترابی)

ترجمه‌ی عبارت: «و چه کسی نیکو گفتارتر است از کسی که به سوی

خدا فراخواند و کار نیکو کرد؟». «من» اول اسم استفهام است و «من»

در «مِن» که در اصل «من + من» بوده، اسم موصول می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «پس هر کس به اندازه‌ی بسیار ناچیزی نیکی کند، آن‌را

(اثر آن‌را) می‌بیند» «من» شرطی است.

گزینه‌ی «۳»: «هر کس به شکار کردن در هنگام سپیده شتاب کند،

شکار می‌کند، پس در تلاشت شتاب کن.» «من» شرطی است.

گزینه‌ی «۴»: «و هر کس از آن‌چه بر مبنای عقل ساخته شده بهره

ببرد، به هدفش می‌رسد.» «من» شرطی است.

(عربی (۲)، انواع اعراب، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۳۰-

(رضا معصومی)

در این گزینه «لؤلؤ» مبتدای مؤخر است و مرفوع؛ و صفت‌های آن هم

به تبع آن، مرفوع می‌شوند: «مصری» صفت مفرد - «لا یوجد» جمله‌ی

وصفیه (محلاً مرفوع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «المخلصین: مجرور

گزینه‌ی «۲»: «عمیقة: منصوب

گزینه‌ی «۴»: «ماکان: منصوب

(عربی (۲)، صفت و اضافه، صفحه‌ی ۱۳۲)

۳۱-

(قارچ از کشور ۸۹)

عدد «تاسع» (۹) برای معدود «شجرات» باید به صورت مذکر

(برخلاف جنس معدود) بیاید (تسع)، «الثامن» به «شجرات» (جمع

غیرعاقل) برمی‌گردد و باید به صورت مؤنث بیاید (الثامنة)، هم‌چنین

ضمیر «ها» در «نفسها» نادرست است، زیرا به «أب» (مذکر)

برمی‌گردد و باید به صورت مذکر بیاید (نفسه).

(عربی (۲)، عدد، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۷)

۳۲-

(کنکور سراسری ۹۳)

«هذه» مفعول به جمله‌ی معلوم و مؤنث است، در نتیجه باید فعل مجهول با آن (به عنوان نایب فاعل) از نظر «جنس» مطابقت نماید، صورت صحیح مجهول جمله‌ی عبارت این گزینه، این گونه است: «أكرمت هذه البنت الصغيرة في الضيافة!»

(عربی (۲)، معلوم و مجهول، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۳۳-

(کنکور سراسری ۹۳)

در این گزینه، «أن يعفو» خبر «عسی» (از افعال مقاربه) و از نوع جمله‌ی فعلیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «له» خبر «لا»ی نفی جنس و از نوع شبه جمله (جار و مجرور) است.

گزینه‌ی «۲»: «فی قلق» خبر «مادمت» (از افعال ناقصه) و از نوع شبه جمله است.

گزینه‌ی «۳»: «مثل» خبر «لانتون» (از افعال ناقصه) و از نوع مفرد است.

(عربی (۲)، نواسخ، صفحه‌ی ۱۱۵)

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

«انسان هنگامی که کاری انجام می‌دهد، پس بر اوست که به نیکی آن را انجام دهد، زیرا خداوند بنده‌ای را دوست دارد که وقتی کاری را انجام می‌دهد آن را استوار (درست) انجام بدهد. و این امر همه را شامل می‌شود از دانش‌آموز و معلم یا کارگر و مهندس و ... و تأسف آور است که این فرهنگ بد در جان‌های امت ما وارد شده است که برای شخصیت مخاطب یا بهایی که آن را می‌پردازد اثری در کیفیت آن چه بدان اقدام می‌کنیم برای او وجود دارد، و این کاری نکوهش شده است که قرآن و سنت آن را انکار می‌کنند. گفته می‌شود همانا در قرن‌های نخست بعد از اسلام وقتی علامت «الله اکبر» بر روی کالاها (چیزها) مشاهده می‌شد بر خوبی ساخت آن چیز دلالت می‌کرد، اما الآن ...؟! پس باید عبرت بگیریم و تلاش کنیم تا عزت‌مان را بازگردانیم!»

۳۴-

(فارج از کشور ۸۹)

سؤال شده است: «چرا مردم بر خوبی کالا پس از مشاهده‌ی علامت

«الله اکبر» حکم می‌کردند؟»، پاسخ صحیح گزینه‌ی «۴» است: «زیرا

آن‌ها می‌فهمیدند که آن از سرزمین‌های اسلامی آمده است.»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۵-

(فارج از کشور ۸۹)

طبق متن، «عبرت در این است که ما از اصحاب قدرت (قدرتمندان) بودیم.»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۶-

(فارج از کشور ۸۹)

با توجه به عبارت سؤال (همانا خداوند بنده‌ای را که وقتی کاری را

انجام می‌دهد آن را محکم انجام می‌دهد، دوست می‌دارد.) می‌توان

دریافت که تنها گزینه‌ی «۴» که می‌گوید: «همانا خداوند به کمیت کار

نمی‌نگرد بلکه به کیفیت آن می‌نگرد.» از نظر مفهوم با آن تناسب دارد.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۷-

(فارج از کشور ۸۹)

حرکت‌گذاری صحیح کل عبارت، این چنین است:

«مِنَ الْمُؤَسِّفِ أَنْ هَذِهِ التَّقَافَةُ السَّيِّئَةُ فَذُ دَخَلَتْ فِي نَفْسِ أُمَّتِنَا.»

(عربی (۲)، تشکیل، ترکیبی)

۳۸-

(فارج از کشور ۸۹)

حرکت‌گذاری صحیح کل عبارت، این چنین است:

«فِي الْقُرُونِ الْأُولَى بَعْدَ الْإِسْلَامِ ... كَانَتْ عَلَامَةً «اللَّهُ أَكْبَرُ» تُشَاهِدُ

عَلَى الْبَضَائِعِ.»

(عربی (۲)، تشکیل، ترکیبی)

۳۹-

(فارج از کشور ۸۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «مجرد ثلاثی» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «مجرد ثلاثی و لازم» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۴»: «مبتنی للمجهول و نائب فاعله ...» نادرست‌اند.

(عربی (۲)، تیزیه و ترکیب، ترکیبی)

۴۰-

(فارج از کشور ۸۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «جامد و نعت و مجرور بالتبعية ...» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۲»: «نعت و منصوب بالتبعية» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «اسم فاعل (مصدره: خطبة) و خبر «أن» و مرفوع»

نادرست‌اند.

(عربی (۲)، تیزیه و ترکیب، ترکیبی)

پاسخ‌نامه‌ی اختصاصی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی پایه (سال چهارم)

-۸۱

(معمربصیرایی)

به زیرمجموعه‌ای از فضای نمونه‌ای، پیشامد می‌گویند.

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۲۳)

-۸۲

(معمربصیرایی)

در پرتاب هر سکه‌ی سالم دو حالت اتفاق می‌افتد، بنابراین داریم:

$$n(S_1) = 2 \times 2 \times 2 = 8 \Rightarrow a = 8$$

در پرتاب یک سکه و یک تاس سالم با هم داریم:

$$n(S_2) = 2 \times 6 = 12 \Rightarrow b = 12$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۲)

-۸۳

(معمربصیرایی)

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

$$A = \left\{ (1,1), (1,2), (1,3), \dots, (1,6), (2,1), (2,2), \dots, (2,5), (3,1), \dots, (3,4), (4,1), (4,2), (4,3), (5,1), (5,2), (6,1) \right\}$$

$$n(A) = 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 21$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{21}{36} = \frac{7}{12}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۴

(سارا شریفی)

$$n(S) = 5 \times 4 \times 3 = 60$$

تعداد اعداد زوج و بزرگ‌تر از سیصد برابر است با:

$$\text{رقم یکان } 2 \text{ باشد: } \frac{3}{5} \times \frac{3}{4} \times \frac{1}{3} = 9 \quad \left\{ \frac{3}{5}, \frac{4}{5} \right\} \quad \left\{ \frac{2}{5} \right\}$$

$$\text{رقم یکان } 4 \text{ باشد: } \frac{2}{5} \times \frac{3}{4} \times \frac{1}{3} = 6 \quad \left\{ \frac{2}{5}, \frac{3}{5} \right\} \quad \left\{ \frac{4}{5} \right\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 9 + 6 = 15$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{15}{60} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۵

(سارا شریفی)

$$A = \{5, 6\}$$

$$P(\text{تخمین احتمال}) = \frac{36}{72} = \frac{1}{2}$$

$$P(A) (\text{احتمال نظری}) = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف دو احتمال فوق} = \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۹)

-۸۶

(لیلا هاجی‌علیا)

اگر A پیشامد آسان بودن و B پیشامد تستی بودن باشد، داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{16}{25}$$

$$P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{20}{25}$$

$$n(\text{آسان یا تستی بودن}) = 3 + 13 + 7 = 23$$

$$P(\text{آسان یا تستی بودن}) = \frac{23}{25}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۷

(کوروش داوری)

برای آن‌که فراوانی نسبی عدد رو شده بیش‌تر از ۲ باشد، ۴ حالت

خواهیم داشت $\{6, 5, 4, 3\}$ ، در نتیجه داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \Rightarrow \frac{4}{6} = \frac{\text{فراوانی}}{120} \Rightarrow \text{فراوانی} = 80$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

-۸۸

(عمیرضا سفوری)

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{6! \times 3!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 3 \times 2 \times 1} = 84$$

پیشامد آن‌که از بین سه نفر، حداقل یک نفر از کلاس دوم باشد، یعنی این‌که:

$$A = \{ (3 \text{ نفر دوم}) \text{ یا } (1 \text{ نفر غیر دوم}, 2 \text{ نفر دوم}) \text{ یا } (2 \text{ نفر غیر دوم}, 1 \text{ نفر دوم}) \}$$

$$n(A) = \binom{3}{1} \times \binom{6}{2} + \binom{3}{2} \times \binom{6}{1} + \binom{3}{3} = (3 \times 15) + (3 \times 6) + 1 = 64$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{64}{84} = \frac{16}{21}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۹

(کنکور سراسری ۸۸)

نسبت تعداد مشاهدات به کل مشاهدات همان فراوانی نسبی یا

تخمین احتمال (احتمال تجربی) است که لزوماً با احتمال نظری برابر

نیست. (ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۲۳)

-۹۰

(کنکور سراسری ۸۹)

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{احتمال نظری} = \frac{1}{12} \\ \text{تخمین احتمال} = \frac{8}{100} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \frac{1}{12} - \frac{8}{100} = \frac{100 - 96}{1200} = \frac{4}{1200} = \frac{1}{300}$$

(ریاضی پایه، احتمال، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۵)

ریاضی (۱)

-۹۱

(معمد بصیرایی)

$$A = \left\{ \frac{1}{2}, \frac{4}{5}, \frac{9}{10}, \frac{16}{17} \right\}$$

$$B = \{-1, 0, 1\}$$

$$\Rightarrow A \cup B = \left\{ -1, 0, 1, \frac{1}{2}, \frac{4}{5}, \frac{9}{10}, \frac{16}{17} \right\}$$

بنابراین $A \cup B$ ، ۷ عضو دارد.

(ریاضی (۱)، اعداد و مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۸، ۳۶ و ۳۷)

-۹۲

(عمیررضا سپوری)

$$4^3 \times \frac{6^5}{12^5} \times (0.5)^{-1} = (2^2)^3 \times \left(\frac{6}{12}\right)^5 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{-1}$$

$$= 2^6 \times \left(\frac{1}{2}\right)^5 \times (2^{-1})^{-1} = 2^6 \times 2^{-5} \times 2 = 2^{6-5+1} = 2^2 = 4$$

(ریاضی (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

-۹۳

(معمد بصیرایی)

$$\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{64}} - \sqrt{\frac{-45}{3^2 - 5^2}} = \frac{\sqrt{5}}{8} - \sqrt{\frac{-45}{9 - 25}} = \frac{\sqrt{5}}{8} - \sqrt{\frac{-45}{-16}}$$

$$= \frac{\sqrt{5}}{8} - \frac{\sqrt{45}}{4} = \frac{\sqrt{5}}{8} - \frac{\sqrt{3^2 \times 5}}{4} = \frac{\sqrt{5}}{8} - \frac{3\sqrt{5}}{4}$$

$$= \frac{\sqrt{5} - 6\sqrt{5}}{8} = \frac{-5\sqrt{5}}{8}$$

(ریاضی (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۱)

-۹۴

(کریم نصیری)

$$\begin{cases} (x+2)^2 = x^2 + 4x + 4 \\ (x-3)^2 = x^2 - 6x + 9 \end{cases}$$

$$(x+2)^2 - (x-3)^2 = x^2 + 4x + 4 - (x^2 - 6x + 9)$$

$$= x^2 + 4x + 4 - x^2 + 6x - 9 = 10x - 5 = 5(2x - 1)$$

(ریاضی (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۸۹)

-۹۵

(کریم نصیری)

می‌دانیم: $m^3 - m = m(m^2 - 1) = m(m-1)(m+1)$ ، بنابراین در تجزیه‌ی عبارت $m^3 - m$ عبارت $m^2 + 1$ وجود ندارد.

(ریاضی (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۵)

-۹۶

(عمیررضا سپوری)

چون نقطه‌ی A در ناحیه‌ی دوم بوده و از محورهای مختصات به یک فاصله است، پس روی نیم‌ساز این ناحیه قرار دارد. بنابراین داریم:

$$y_A = -x_A \Rightarrow 1 - 2m = \frac{-2m}{3} + 2 \Rightarrow 3 - 6m = -2m + 6$$

$$\Rightarrow -6m + 2m = 6 - 3 \Rightarrow -4m = 3 \Rightarrow m = -\frac{3}{4}$$

(ریاضی (۱)، معادله و نامعادله، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۵)

-۹۷

(عمیررضا سپوری)

$$A = \underbrace{(x-2)(x^2+2x+4)}_{\text{اتحاد چاق و لاغر}} \underbrace{(x+1)(1-x)}_{\text{اتحاد مزدوج}}$$

$$\Rightarrow A = (x^3 - 8)(1 - x^2) \xrightarrow{x=\sqrt{2}} (2\sqrt{2} - 8) \times (1 - 2) = 8 - 2\sqrt{2}$$

(ریاضی (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۵)

-۹۸

(معمد بصیرایی)

$$\begin{cases} y = x + 3 \\ 2y = x + 7 \end{cases} \Rightarrow 2(x+3) = x+7$$

$$\Rightarrow 2x + 6 = x + 7 \Rightarrow x = 1$$

$$\xrightarrow{x=1} y = 1 + 3 = 4 \Rightarrow B(1, 4) \text{ (نقطه‌ی برخورد دو خط)}$$

$$\xrightarrow{y=2x+1, x=2} y = 2 \times 2 + 1 = 5 \Rightarrow A(2, 5)$$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{(2-1)^2 + (5-4)^2} = \sqrt{1+1} = \sqrt{2}$$

(ریاضی (۱)، معادله و نامعادله، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۱۶ و ۱۱۳ تا ۱۳۸)

-۹۹

(کنکور سراسری ۸۸)

ابتدا علامت داخل قدرمطلق‌ها را پیدا می‌کنیم، اگر داخل قدرمطلق مثبت باشد، علامت قدرمطلق را حذف می‌کنیم و اگر داخل قدرمطلق منفی باشد، عبارت داخل قدرمطلق را در یک منفی ضرب کرده و علامت قدرمطلق را حذف می‌کنیم.

$$2 - \sqrt{3} > 0 \Rightarrow |2 - \sqrt{3}| = 2 - \sqrt{3}$$

$$1 - \sqrt{3} < 0 \Rightarrow |1 - \sqrt{3}| = -(1 - \sqrt{3})$$

$$|2 - \sqrt{3}| - \sqrt{3} |1 - \sqrt{3}| = (2 - \sqrt{3}) - \sqrt{3}(-(1 - \sqrt{3}))$$

$$= 2 - \sqrt{3} + \sqrt{3}(1 - \sqrt{3}) = 2 - \sqrt{3} + \sqrt{3} - 3 = -1$$

(ریاضی (۱)، اعداد و مجموعه‌ها، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

-۱۰۰

(کنکور سراسری ۸۹)

ابتدا اعضای $A - (A - B)$ و $B - (B - A)$ را تعیین می‌کنیم:

$$B - A = \{1, 4, 8, 9\}$$

$$\Rightarrow B - (B - A) = \{1, 4, 8, 9, 3, 6\} - \{1, 4, 8, 9\} = \{3, 6\}$$

$$A - B = \{2, 5, 7\}$$

$$\Rightarrow A - (A - B) = \{2, 3, 5, 6, 7\} - \{2, 5, 7\} = \{3, 6\}$$

$$\Rightarrow [B - (B - A)] \cup [A - (A - B)] = \{3, 6\} \Rightarrow \text{دو عضو دارد.}$$

(ریاضی (۱)، اعداد و مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۴)

آمار و مدل‌سازی

۱۰۱-

(همیدرضا سپوردی)

اطلاعات کمی قابل تفسیر نیستند و برای همه معنای واحدی دارند ولی اطلاعات کیفی این‌گونه نیستند.

(آمار و مدل‌سازی، اندازه‌گیری، نمونه و متغیرها، صفحه‌های ۳ تا ۱۳)

۱۰۲-

(همیدرضا سپوردی)

$$\begin{cases} F_1 = \frac{f_1}{n} \Rightarrow 0.2 = \frac{f_1}{60} \Rightarrow f_1 = 12 \\ F_2 = \frac{f_2}{n} \Rightarrow 0.4 = \frac{f_2}{60} \Rightarrow f_2 = 24 \end{cases}$$

$f_1 + f_2 = 12 + 24 = 36$ فراوانی تجمعی دسته‌ی دوم

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

۱۰۳-

(همیدرضا سپوردی)

با در نظر گرفتن نمودار، داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌نویسیم:

۳, ۳, ۳, ۳, ۳, ۵, ۵, ۶, ۶, ۶, ۶, ۶, ۸, ۸

تعداد داده‌ها زوج است \rightarrow میانگی داده‌ها $= \frac{5+5}{2} = \frac{10}{2} = 5$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی و پراکنندگی، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱ و ۱۱۶ تا ۱۱۸)

۱۰۴-

(سارا شریفی)

با توجه به این که مد داده‌ها یعنی داده‌ای که بیش‌ترین فراوانی را دارد، پس باید فراوانی مطلق هر داده را بیابیم:

داده‌ها	۳	۵	۶	۹
فراوانی تجمعی	۲	۴	۷	۸
فراوانی مطلق	۲	۴-۲=۲	۷-۴=۳	۸-۷=۱

چون داده‌ی ۶ سه بار تکرار شده، پس مد داده‌ها برابر ۶ است.

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی و پراکنندگی، صفحه‌های ۵۷، ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۰۵-

(سارا شریفی)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و میانگی داده‌ها (Q_1) را مشخص می‌کنیم. سپس میانگی نیمه‌ی اول (Q_1) و

میانگی نیمه‌ی دوم (Q_3) داده‌ها را به دست می‌آوریم:

۴, ۵, ۷, ۷, ۸, ۱۰, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۹, ۲۲
 Q_1 Q_2 Q_3

$Q_1 = 7$ چارک اول

$Q_2 = 10$ چارک دوم (میانگی)

$Q_3 = 15$ چارک سوم

$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 7 + 10 + 15 = 32$

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی و پراکنندگی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۱)

۱۰۶-

(معمد بصیرایی)

قطر درختان یک باغ یک متغیر کمی پیوسته است و نوع درختان یک باغ متغیر کیفی اسمی است.

(آمار و مدل‌سازی، اندازه‌گیری، نمونه و متغیرها، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۱۰۷-

(معمد بصیرایی)

بزرگ‌ترین زاویه‌ی مرکزی مربوط به گروهی است که بیش‌ترین درصد فراوانی نسبی را دارد، بنابراین:

$x = 100 - (32 + 10 + 18) = 40\%$

$\alpha = \frac{40}{100} \times 360^\circ = 144^\circ$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۱۰۸-

(معمد بصیرایی)

در داده‌ها دو عدد ۷ و دو عدد ۸ داریم، چون مد منحصر به فرد است پس $a-1$ برابر با یکی از اعداد ۷ یا ۸ است:

$a-1=7 \rightarrow 3, 7, 7, 7, 7, 8, 8, 9, 11$

مد $= 7$ و میانگی $= \frac{7+8}{2} = 7.5$

$a-1=8 \rightarrow 3, 7, 7, 8, 8, 8, 8, 9, 11$

مد $= 8$ و میانگی $= \frac{8+8}{2} = 8$

میانگی می‌بایست عددی غیر از داده‌ها باشد:

$a-1=7 \Rightarrow a=8$

بنابراین:

(آمار و مدل‌سازی، شاخص‌های مرکزی و پراکنندگی، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۹)

۱۰۹-

(کنکور سراسری ۸۸)

$$\begin{cases} \text{بزرگ‌ترین داده} = 86 \\ \text{کوچک‌ترین داده} = 65 \end{cases} \Rightarrow R = 86 - 65 = 21$$

$$K = 7$$

$$\Rightarrow C = \frac{R}{K} = \frac{21}{7} = 3$$

منظور از مقدار مشترک، همان مرکز دسته است؛ پس مرکز دسته‌ی پنجم را پیدا می‌کنیم. دسته‌ها به ترتیب عبارت‌اند از:

$[65-68), [68-71), [71-74), [74-77), [77-80), [80-83), [83-86)$

مرکز دسته‌ی پنجم $= \frac{77+80}{2} = \frac{157}{2} = 78.5$

(آمار و مدل‌سازی، دسته‌بندی و تحلیل داده‌ها، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۱)

۱۱۰-

(کنکور سراسری ۸۹)

شعاع نصف قطر است: $r = \frac{d}{2}$. اگر E خطای اندازه‌گیری قطر باشد، داریم:

مساحت $S = \pi r^2 = \pi \left(\frac{d}{2}\right)^2 = \frac{\pi d^2}{4}$, $d = 1.0 + E$

$\Rightarrow S = \frac{\pi}{4} (1.0 + E)^2 = \frac{\pi}{4} (1.0 + 2.0E + E^2) \approx \frac{\pi}{4} (1.0 + 2.0E)$

$\Rightarrow S = 2.5\pi + 0.5\pi E$

در نتیجه خطای مدل‌سازی مساحت دایره برابر $0.5\pi E$ است. از

آن جایی که $|E| < \frac{1}{6\pi}$ است. در نتیجه $|\frac{0.5\pi E}{6\pi}| < \frac{0.5}{6}$

در نتیجه خطای مدل‌سازی مساحت از $\frac{0.5}{6}$ واحد مربع کم‌تر است.

(آمار و مدل‌سازی، اندازه‌گیری، نمونه و متغیرها، صفحه‌های ۹ تا ۱۱۳)

ریاضی سال سوم

-۱۱۱

(لیلا شایعی علیا)

$$f(4) = \frac{4}{4-4} = \frac{4}{-2} = -2 \Rightarrow |f(4)| = |-2| = 2$$

$$g(5) = \sqrt{5-1} + 5 = 2 + 5 = 7$$

$$\Rightarrow |f(4)| - 2g(5) = 2 - 2(7) = 2 - 14 = -12$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

-۱۱۲

(لیلا شایعی علیا)

ریشه‌های مخرج کسر را پیدا می‌کنیم:

$$3x + 2 = 0 \Rightarrow x = -\frac{2}{3}$$

$$x - 6 = 0 \Rightarrow x = 6$$

$$\Rightarrow \text{دامنه‌ی تابع} = R - \left\{ -\frac{2}{3}, 6 \right\}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۱۱۳

(مهری ملارمضانی)

در یک تابع به شکل مجموعه‌ی زوج مرتبی، هیچ دو زوج مرتب متمایز نباید دارای عضو اول مساوی (مؤلفه‌ی اول برابر) باشند، لذا دو زوج مرتب $(3, 1)$ و $(3, m)$ می‌بایست با هم برابر باشند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$(3, 1) = (3, m) \Rightarrow m = 1$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۵ تا ۸)

-۱۱۴

(عمیرشا سپوری)

$$\frac{6x(1-x)}{2x} \left(\frac{1}{2x} - \frac{x}{3(1-x)} \right) = 1$$

$$\Rightarrow 3(1-x) - 2x(x) = 6x(1-x)$$

$$\Rightarrow 3 - 3x - 2x^2 = 6x - 6x^2 \Rightarrow 4x^2 - 9x + 3 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{9}{4} = 2 \frac{1}{4}$$

(ریاضی سال سوم، معادله‌ی درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۷، ۷۰ و ۷۴)

-۱۱۵

(مهمرب بفرایی)

محل برخورد خط $x = 4$ و محور x ها نقطه‌ی $(4, 0)$ است.

شیب خط $4 = 2x - 3y$ برابر است با:

$$-3y = -2x + 4 \Rightarrow y = \frac{2}{3}x - \frac{4}{3} \Rightarrow m = \frac{2}{3}$$

$$\text{محل برخورد با محور } y \text{ ها: } y = 0 = \frac{2}{3}(x-4) \Rightarrow y = \frac{2}{3}x - \frac{8}{3}$$

محل برخورد با محور y ها: $(0, -\frac{8}{3})$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۷)

-۱۱۶

(مهمرب بفرایی)

$$x^2 - 4x^2 + 3 = 0 \Rightarrow (x^2 - 3)(x^2 - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 = 3 \Rightarrow x = \pm\sqrt{3} \\ x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \end{cases}$$

بنابراین معادله چهار جواب حقیقی دارد.

(ریاضی سال سوم، معادله‌ی درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹ و ۷۲ و ۷۳)

-۱۱۷

(سارا شریفی)

$$y = 2(x^2 - 2x + 1) + 1 \Rightarrow y = 2(x-1)^2 + 1$$

$$\xrightarrow{\text{دو واحد به سمت راست}} y = 2(x-3)^2 + 1$$

$$\xrightarrow{\text{یک واحد به سمت بالا}} y = 2(x-3)^2 + 2$$

نقطه‌ی برخورد با محور y ها $(0, 2)$:

(ریاضی سال سوم، معادله‌ی درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۸۲ تا ۹۵)

-۱۱۸

(مهمرب بفرایی)

$$P = \frac{c}{a} = \frac{2}{3m} = -\frac{1}{3} \Rightarrow m = -2$$

$$\Rightarrow -6x^2 + 3x + 2 = 0$$

$$\Delta = 9 - 4 \times (-6) \times (2) = 9 + 48 = 57$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-3 + \sqrt{57}}{-12} \\ x_2 = \frac{-3 - \sqrt{57}}{-12} \end{cases} \Rightarrow |x_2 - x_1| = \left| \frac{-2\sqrt{57}}{-12} \right| = \frac{\sqrt{57}}{6}$$

(ریاضی سال سوم، معادله‌ی درجه‌ی دوم، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

-۱۱۹

(کنکور سراسری ۸۹)

$$f(x) = \frac{x^2 + 3}{x^2 - 1}$$

$$f(0) = \frac{0+3}{0-1} = -3$$

$$f(2x+1) = \frac{(2x+1)^2 + 3}{(2x+1)^2 - 1} = \frac{4x^2 + 4x + 4}{4x^2 + 4x} = \frac{4(x^2 + x + 1)}{4(x^2 + x)} = \frac{x^2 + x + 1}{x^2 + x}$$

$$\Rightarrow f(2x+1) + \frac{1}{3}f(0) = \frac{x^2 + x + 1}{x^2 + x} + \frac{1}{3} \times (-3)$$

$$= \frac{x^2 + x + 1}{x^2 + x} - 1 = \frac{x^2 + x + 1 - x^2 - x}{x^2 + x} = \frac{1}{x^2 + x}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۳)

-۱۲۰

(کنکور سراسری ۸۹)

$$\sqrt{x+2} - \sqrt{3x+3} = 1 \Rightarrow \sqrt{x+2} = 1 + \sqrt{3x+3}$$

طرفین تساوی را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$\Rightarrow (\sqrt{x+2})^2 = (1 + \sqrt{3x+3})^2$$

$$\Rightarrow x+2 = 1 + 3x+3 + 2\sqrt{3x+3}$$

$$\Rightarrow -2x - 2 = 2\sqrt{3x+3}$$

$$\xrightarrow{\text{تقسیم بر ۲}} -x - 1 = \sqrt{3x+3}$$

دو طرف را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$x^2 + 2x + 1 = 3x + 3 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-2=0 \Rightarrow x=2 \Rightarrow \sqrt{2+2} - \sqrt{3(2)+3} = 1 \\ \text{غ ق ق} \\ \Rightarrow 2-3 = -1 \Rightarrow -1 \neq 1 \\ x+1=0 \Rightarrow x=-1 \Rightarrow \sqrt{-1+2} - \sqrt{-3+3} = 1 \\ \text{ق ق} \\ \Rightarrow 1=1 \end{cases}$$

فقط $x = -1$ قابل قبول است.

دقت شود پس از به دست آوردن جواب‌ها حتماً آن‌ها را در معادله‌ی اصلی امتحان کنیم.

(ریاضی سال سوم، معادله‌ی درجه دو، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴)

اقتصاد

-۱۲۱

(نسرین بیغری)

الف) محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا، نقطه‌ی تعادل است که در آن قیمت تعادلی ۷۰۰ ریال و مقدار تعادلی ۱۸۰ کیلو است.

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۸۰۰، ۹۰۰، ۱۰۰۰، ۱۱۰۰ و ۱۲۰۰ ریال) در بازار با مازاد عرضه (کمبود تقاضا) روبه‌رو می‌شویم.

ب) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۶۰۰، ۵۰۰، ۴۰۰ و ۳۰۰ ریال) بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) مواجه است. در قیمت ۳۰۰ ریال بازار با کمبود عرضه‌ای معادل ۳۰۰ کیلو (۳۰۰ - ۵۰۰ = ۲۰۰) روبه‌رو است.

پ) در قیمت ۵۰۰ ریال، تولیدکنندگان حداکثر ۱۰۰ کیلو کالا عرضه می‌کنند و مصرف‌کنندگان حداکثر ۲۲۰ کیلو تقاضا خواهند داشت، بنابراین حداکثر درآمد تولیدکنندگان ۵۰۰۰۰ ریال (۵۰۰ × ۱۰۰ = ۵۰,۰۰۰) خواهد بود.

ت) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد خرید کالا، از عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه‌ی خودشان و قیمت سایر کالاها تأثیر می‌پذیرد. با فرض ثابت بودن همه‌ی عوامل اگر درآمد مصرف‌کنندگان افزایش یابد، برای کالا تقاضایی بیش‌تر از قبل خواهند داشت.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۹)

-۱۲۲

(نسرین بیغری)

الف) تولید ناخالص داخلی = G.D.P

تولید ناخالص ملی = G.N.P

ارزش تولید اهالی کشور که مقیم خارج هستند + تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور -

ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور = ۳۴۵,۰۰۰ + ۲۰,۰۰۰ - ۳۵۵,۰۰۰

ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور =

میلیون واحد پولی ۱۰,۰۰۰ = ۳۴۵,۰۰۰ - ۳۵۵,۰۰۰

ب) هزینه‌ی استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیون واحد پولی ۳۲۰,۰۰۰ = ۳۴۵,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰ = تولید خالص داخلی

هزینه‌ی استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

میلیون واحد پولی ۳۳۰,۰۰۰ = ۳۵۵,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰ = تولید خالص ملی

پ)

واحد پولی ۶۹,۰۰۰ = $\frac{۳۴۵,۰۰۰}{۵}$ = $\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کل کشور}}$ = تولید ناخالص داخلی سرانهواحد پولی ۷۱,۰۰۰ = $\frac{۳۵۵,۰۰۰}{۵}$ = $\frac{\text{تولید ناخالص ملی}}{\text{جمعیت کل کشور}}$ = تولید ناخالص ملی سرانه

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

-۱۲۳

(نسرین بیغری)

الف)

تومان $۱,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۱۰۰} = ۲۰,۰۰۰$ تومان $(۳,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۳}{۱۰۰} = ۶۰,۰۰۰$ تومان $(۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۴}{۱۰۰} = ۱۲۰,۰۰۰$ تومان $(۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۶,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۱۰۰,۰۰۰$ تومان $(۹,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = ۱۰۰,۰۰۰$

= مالیات ماهانه‌ی فرد

تومان $۲۰,۰۰۰ + ۶۰,۰۰۰ + ۱۲۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰$

ب) مالیات گرفته‌شده از فرد صادرکننده، مالیات بردرآمد است. (مالیات از کالای صادر یا وارد شده، حقوق و عوارض گمرکی است.)

پ) نیمه‌ی اول سال = ۶ ماه

تومان $۴۰۰,۰۰۰ \times ۶ = ۲,۴۰۰,۰۰۰$ = مالیات نیمه‌ی اول سال فرد

ت)

تومان $۹,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۰۰,۰۰۰ = ۸,۶۰۰,۰۰۰$ = مانده‌ی خالص ماهانه‌ی فردتومان $۸,۶۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۰۳,۲۰۰,۰۰۰$ = مانده‌ی خالص سالانه‌ی فرد

ث) در محاسبه‌ی مالیات بر اساس نرخ تصاعدی طبقه‌ای، برعکس تصاعدی کلی با جزئی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات تعلق گرفته به فرد به شدت تغییر نمی‌کند.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۲۴-

(سپور حسن‌خان‌پور)

$\%3 = \text{سه‌م دهک چهارم} - \%10 \Rightarrow \%3 = \text{سه‌م دهک چهارم} - \text{سه‌م دهک ششم}$
 $\Rightarrow \%7 = \text{سه‌م دهک چهارم}$

$\%25 = \%13 + \text{سه‌م دهک هفتم} \Rightarrow \%25 = \text{سه‌م دهک هشتم} + \text{سه‌م دهک هفتم}$
 $\Rightarrow \%12 = \text{سه‌م دهک هفتم}$

$\%100 = \text{سه‌م دهک اول} \Rightarrow \%100 = \text{مجموع سه‌م تمامی دهک‌ها}$
 $\%100 = \%6 + \%7 + \%7 + \%9 + \%10 + \%12 + \%13 + \%15 + \text{سه‌م دهک دهم}$
 $\Rightarrow 100 = 79 + \text{سه‌م دهک دهم} + \text{سه‌م دهک اول}$

$\Rightarrow \%21 = \text{سه‌م دهک دهم} + \text{سه‌م دهک اول}$

$\%21 = \text{سه‌م دهک دهم} + \text{سه‌م دهک اول}$

$\%13 = \text{سه‌م دهک اول} - \text{سه‌م دهک دهم}$

$\Rightarrow \%34 = (\text{سه‌م دهک دهم}) \times 2$

$\%4 = \text{سه‌م دهک اول} \Rightarrow \%17 = \text{سه‌م دهک دهم}$

$\frac{17}{4} = \text{شاخص دهک‌ها بر اساس نسبت } 10\% \text{ درصد بالا به } 10\% \text{ درصد پایین}$

$\frac{32}{10} = \frac{15+17}{4+6} = \text{شاخص دهک‌ها بر اساس نسبت } 20\% \text{ درصد بالا به } 20\% \text{ درصد پایین}$

شاخص دهک‌ها بر اساس نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

$= \frac{17}{24} = \frac{17}{4+6+7+7} = 0.7$

(اقتصاد، توسعه‌ی اقتصادی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۵-

(سپور حسن‌خان‌پور)

$A = \text{مجموع هزینه‌های بنگاه } (8 \times 9,000,000) + 25,000,000$

ریال $168,000,000 = 33,000,000 + 38,000,000$

$B = \text{مجموع هزینه‌های بنگاه } (10 \times 8,000,000) + 20,000,000$

ریال $158,000,000 = 37,000,000 + 21,000,000$

ریال $328,000,000 = 80 \times 4,100,000 = \text{مجموع درآمد دو بنگاه}$

ریال $164,000,000 = \frac{328,000,000}{2} = \text{سه‌م هر بنگاه از درآمد}$

هزینه - درآمد = سود (یا زیان)

زیان (ریال) $4,000,000 = 164,000,000 - 168,000,000 = \text{سود (زیان) بنگاه A}$

سود (ریال) $6,000,000 = 164,000,000 - 158,000,000 = \text{سود (زیان) بنگاه B}$

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۲۶-

(زهره مموری)

فعالیت‌های دولت در عرصه‌ی اقتصاد را در دو محور عمده می‌توان بررسی کرد:

۱- عرضه‌ی کالاها و خدمات، مانند تحت پوشش قرار دادن برخی مؤسسات تولیدی و تجاری

۲- وضع قوانین و سیاست‌گذاری در اقتصاد، مانند در نظر گرفتن امتیازات و امکانات برای تشویق تولیدکنندگان به فعالیت بیش‌تر و تولید برخی کالاها

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲۷-

(کتاب آبی)

الف) «فصل چهارم» قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شامل «اصل چهل و سوم تا پنجاهم»، با عنوان «اقتصاد و امور مالی» به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.

ب) این مطلب که «در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست نه هم‌چون دیگر نظام‌های اقتصادی تمرکز و تکاثر ثروت و سودجویی؛ زیرا که در مکاتب مادی، اقتصاد خود هدف است و بدین جهت در مراحل رشد، اقتصاد عامل تخریب، فساد و تباهی می‌شود ولی در اسلام، اقتصاد وسیله است و از وسیله انتظاری جز کارایی بهتر در راه وصول به هدف، نمی‌توان داشت.» در مقدمه‌ی «قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» آمده است.

ج) در اصل ۴۸ قانون اساسی به این نکته که نباید تبعیضی بین مناطق مختلف کشور وجود داشته باشد، تأکید شده است.

د) در اصول ۴۷ و ۴۹ قانون اساسی، ضمن محترم شمردن مالکیت مشروع که با رعایت قوانین کشور ایجاد می‌شود، بر مبارزه با ثروت‌اندوزی از روش‌های غیرقانونی و نامشروع و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این‌گونه اعمال، تأکید شده است.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۷ و ۶۸)

۱۲۸-

(فارج از کشور ۹۴)

همه‌ی موارد به استثنای گزینه‌ی «۴» مبین غیرمفید و ناسالم بودن دخالت دولت در فعالیت‌های اقتصادی است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۹، ۶۰، ۶۱ و ۱۰۲)

۱۲۹-

(سارا شریفی)

هزینه‌های جاری یا عادی عبارت‌اند از: ۱- هزینه‌های پرسنلی، ۲- هزینه‌های اداری و ۳- پرداخت‌های انتقالی.

هزینه‌های سرمایه‌ای یا عمرانی عبارت‌اند از: ۱- سرمایه‌گذاری‌های مولد، ۲- سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و ۳- سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۴)

۱۳۰-

(سارا شریفی)

اقتصاددانان معمولاً دو شاخص رشد و توسعه‌ی جوامع را با معیارهای کمی اندازه‌گیری می‌کنند؛ زیرا بدین ترتیب می‌توانند اول این‌که اثر سیاست‌های مختلف را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند و دوم این‌که تغییر و تحولات را در جوامع مختلف با هم مقایسه کنند.

(اقتصاد، توسعه‌ی اقتصادی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

ادبیات فارسی سال چهارم

۱۳۱-

(قارچ از کشور ۹۲)

بیت گزینیه‌ی «۴» به سختی‌های راه عشق اشاره دارد که باعث می‌شود شیر هم در این مسیر تبدیل به روباه شود. (ناتوان و ضعیف شود). این مفهوم، در عبارت صورت سؤال دیده نمی‌شود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۳)

۱۳۲-

(رویا رهمانی)

مفهوم عبارت سؤال این است که فرد عاشق با شنیدن نام معشوق جان می‌بازد. در بیت گزینیه‌ی «۴» نیز چنین آمده که عاشق در هر نفس صد جان خود را نثار معشوق می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۱۳۳-

(رویا رهمانی)

بایزید بسطامی در کتاب تذکره‌الاولیا می‌گوید: هر چه هست، در دو قدم حاصل آید که یک قدم بر نصیب‌های خود نهد (بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق اول منزلست) و یک قدم به فرمان‌های حق»

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۵)

۱۳۴-

(قارچ از کشور ۸۹)

بیت صورت سؤال و ابیات گزینیه‌های «۲»، «۳» و «۴» هر سه به این نکته اشاره می‌کنند که برای رسیدن به وصل معشوق و جاودانگی در کنار او باید ابتدا خود را فراموش کنیم و از قید مادیات برهیم، اما بیت گزینیه‌ی «۱» به ناپایداری دنیا و بی‌وفایی آن اشاره دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۶)

۱۳۵-

(رویا رهمانی)

«ممتحن»، یعنی کسی که دچار رنج یا مورد آزمایش است که در کلام مولانا کسی است که در راه حق قدم برمی‌دارد و مراتب ریاضت و تکامل روحانی را پشت سر می‌گذارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۷)

۱۳۶-

(مهوری حسینی)

صورت سؤال به شکل منفی در منفی طراحی شده و منظور این است که کدام گزینیه صحیح است.

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: «رواج آثار انتقادی در ادب فارسی مقارن است با دوران آشفته‌ی تاریخ ایران؛ یعنی قرن‌های ششم، هفتم و هشتم.

گزینیه‌ی «۳»: «گلستان سعدی، جام جم اوحدی مراغه‌ای، غزلیات حافظ و آثار انتقادی عبید زاکانی از درخشان‌ترین نمونه‌های طنز و انتقاد تلخ اجتماعی فارسی به‌شمار می‌آیند.

گزینیه‌ی «۴»: «مهرداد اوستا» از شاعران انتقادی عصر انقلاب مشروطه به‌شمار نمی‌آید.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۵۹)

۱۳۷-

(فائزه بعفری)

بیت گزینیه‌ی «۳» با بیت صورت سؤال در مفهوم فراتر بودن عشق از علوم بشری قرابت معنایی دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۶۳)

۱۳۸-

(مهوری حسینی)

ابیات گزینیه‌های «۱»، «۲» و «۳» همه به نوعی نقد و مذمت شاهان و سلاطین روزگار را می‌کنند؛ اما بیت گزینیه‌ی «۴» صرفاً یک درخواست است که کسی برود و از پادشاه بخواهد که گدا و فقیرها را از یاد نبرد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۶۲)

۱۳۹-

(معصومه گودرزی)

روبند کردن یعنی، در رودربایستی قرار دادن.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۷)

۱۴۰-

(فائزه بعفری)

«پرهیز از زبان هجو و هزل» از ویژگی‌های شعر، نثر و کاریکاتور گل آفا است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۶۸)

آرایه‌های ادبی

۱۴۱-

(اعظم نوری‌نیا)

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۲»: «منوچهری و قاتانی شاعران برگزیده‌ی عرصه‌ی مسمط‌سرایی هستند.

گزینیه‌ی «۳»: «قالب چهارپاره پس از مشروطیت در ایران رواج یافت.

گزینیه‌ی «۴»: «با افزودن واژه یا واژه‌هایی به پایان مصراع‌های قطعه، رباعی و غزل می‌توان مستزاد سرود.

(آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه‌های ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸ و ۱۶۹)

۱۴۲-

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت گزینیه‌ی «۴»، «نرگس فتان» استعاره از «چشم» است اما هیچ تشبیه‌ی در این بیت وجود ندارد.

تشریح گزینیه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: تشبیه بلیغ اضافی: لنگر حلم، کشتی توفیق و بحر کرم / استعاره: خطاب قرار دادن «کشتی توفیق» ← استعاره‌ی مکنیه و تشخیص

گزینیه‌ی «۲»: تشبیه بلیغ اضافی: عَلم عشق / استعاره: کنگره‌ی عرش و بام سماوات

گزینیه‌ی «۳»: تشبیه بلیغ اضافی: گلستان جهان / استعاره: سرو روان

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۵۹، ۶۵ و ۷۱)

۱۴۳-

(اعظم نوری‌نیا)

الف) واژه‌های «دیدم و شمردم» سجع مطرف دارند.
 ب) واژه‌های «فاحش و منکر» سجع متوازن دارند.
 ج) واژه‌های «شاطر و خاطر» سجع متوازی دارند.
 د) واژه‌های «طاعت و تجارت» سجع مطرف دارند.

(آرایه‌های ادبی، بریج، صفحه‌ی ۱۰۲)

۱۴۴-

(عارف سادات طباطبایی‌نژاد)

دیده‌ی بخت: استعاره‌ی مکنیه و تشخیص / این بیت تشبیه ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: شراب وصل، جام هجر، درخت دوستی: تشبیه بلیغ / جام: مجاز از می

گزینه‌ی «۳»: سنگ برداشتن کنایه از آماده شدن / تقابل سجع‌های متوازن در دو مصراع بیت، خالق موازنه است.

گزینه‌ی «۴»: روی و جوی: سجع / قند و گلزار: استعاره از دهان و صورت یار و شکر: استعاره از سخن

(آرایه‌های ادبی، بیان و بریج، ترکیبی)

۱۴۵-

(رویا رحمانی)

در گزینه‌ی «۱»، چشم به معنای عضوی از صورت و در معنای حقیقی خود به کار رفته است. در سایر ابیات چشم مجاز از نگاه است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۷۷)

۱۴۶-

(رویا رحمانی)

بیت «ه»: زان لب که (همانند) آتش است: تشبیه بلیغ اسنادی / بیت «الف»: دست خواب و زبان باد: اضافه‌ی استعاری و تشخیص / بیت «د»: دست سلیمان مجاز از انگشتان سلیمان / بیت «ب»: هجاهای متقابل دو مصراع با هم سجع متوازن دارند و بیت آرایه‌ی موازنه دارد. / بیت «ج»: سخن گفتن عشق و ناله‌ی آتش استعاره‌ی مکنیه و تشخیص هستند.

(آرایه‌های ادبی، بیان و بریج، ترکیبی)

۱۴۷-

(رویا رحمانی)

گزینه‌ی «۱»: سپاه عشق: تشبیه بلیغ / میدان دل: تشبیه بلیغ / ایوان جان: اضافه‌ی استعاری؛ جان همانند ساختمانی است که ایوان داشته باشد.

گزینه‌ی «۲»: فتنه سپه انگیزد: استعاره‌ی مکنیه / رزمگه زلف: تشبیه بلیغ / گردون سیر اندازد: استعاره‌ی مکنیه

گزینه‌ی «۳»: سر (مجاز از انسان) نیست کز تو بر سر (بالای) خنجر نمی‌شود / تا سر نمی‌شود (سر شدن فعل است). غمت از سر (مجاز از خیال و فکر) نمی‌رود. / بنابراین، بیت سه مجاز دارد و اضافه‌ی استعاری ندارد.

گزینه‌ی «۴»: ای شمع: تشخیص / کمر بستن: کنایه از آماده شدن و برخاستن: کنایه از اقدام کردن

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۱۴۸-

(مهری حسینی)

باغ محبت: تشبیه بلیغ / ناز شبنم و اشک نمک: استعاره‌ی مکنیه و تشخیص

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: لعل: استعاره از لب و نمک: استعاره از تبسم / بیت تشبیه ندارد.

گزینه‌ی «۳»: مصراع دوم: استعاره‌ی مکنیه و تشخیص / بیت تشبیه ندارد.

گزینه‌ی «۴»: رشته‌ی جان، شمع روی و چراغ عقل: تشبیه بلیغ / بیت استعاره ندارد.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۵۴، ۵۹، ۶۵ و ۷۱)

۱۴۹-

(سپهر حسن‌فان‌پور)

واژه‌ی «داد» در بیت گزینه‌ی «۳» در دو معنای متفاوت به کار رفته است که اولی اسم است و دومی فعل. واژه‌های «آدمی» و «عالم» در بیت گزینه‌ی «۱»، «واژه‌های «خار» و «پای» در بیت گزینه‌ی «۲» و واژه‌ی «من» در بیت گزینه‌ی «۴» تکرار شده‌است.

(آرایه‌های ادبی، بریج، صفحه‌ی ۹۷)

۱۵۰-

(سپهر حسن‌فان‌پور)

سجع بیت گزینه‌ی «۳» مطرف و سجع سایر ابیات متوازی است.

(آرایه‌های ادبی، بریج، صفحه‌ی ۱۰۲)

۱۵۱-

(سؤال ۵۶۴ کتاب آبی)

کلمات پایانی مصراع‌ها در ابیات «الف، ب، ت، ث، ج، ح» معانی مختلفی دارند و این کلمات، قافیه هستند نه ردیف.

در بیت «پ»، «باد» و در بیت «ج»، «آمدش» ردیف است.

(آرایه‌های ادبی، مقرمات، صفحه‌ی ۵)

۱۵۲-

(سؤال ۶۶۰ کتاب آبی)

شعر نیمایی مانند شعر سنتی موزون است؛ یعنی، وزن و آهنگ آن با گوش احساس می‌شود اما در این نوع شعر به سبب آن که مصراع‌ها از نظر امتداد برابر نیستند و وجود قافیه نیز الزامی نیست، دریافت و احساس وزن به دقت بیش‌تری نیاز دارد.

(آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه‌ی ۴۶)

۱۵۳-

(سؤال ۶۹۶ کتاب آبی)

در ابیات «الف، ب، ت، ث، ج و چ» تشبیه بلیغ وجود دارد.

الف) ابر چشم: اضافه‌ی تشبیه‌ی

ب) دریای ملاحظت: اضافه‌ی تشبیه‌ی / تویی گوهر دریای ملاحظت: تشبیه بلیغ اسنادی

ث) ماه چهره: اضافه‌ی تشبیه‌ی

ج) مرغ دل: اضافه‌ی تشبیه‌ی

چ) گره موی تو بند است: تشبیه بلیغ اسنادی

در بیت «ت» یک تشبیه وجود دارد، اما از آن جا که وجه شبه آن (هلال) ذکر شده‌است، تشبیه بلیغ نیست. در پایان بیت «ح» هم یک تشبیه وجود دارد که هر چهار رکن آن ذکر شده‌است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۵۹)

۱۵۴-

(سؤال ۷۷۱ کتاب آبی)

در بیت نخست گزینه‌ی «۲» مجاز با علاقه‌ی محلیّه وجود ندارد. در بیت دوم، «دل» مجاز از انسان است با علاقه‌ی جزئیّه.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌ی ۸۱)

۱۵۵-

(سؤال ۸۶۰ کتاب آبی)

اگر سجع‌ها در یک بیت در کنار هم به کار روند، «تضمین‌المزدوج» نامیده می‌شود. در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، به ترتیب «یاد» و «باد»، «گوش»، «هوش» و «نیوش» و «عاشق» و «صادق» تضمین‌المزدوج دارند. بیت گزینه‌ی «۳» سجع دارد، اما تضمین‌المزدوج خیر.

(آرایه‌های ادبی، برع، صفحه‌ی ۹۹)

۱۵۶-

(سؤال ۸۸۳ کتاب آبی)

در ترصیع همه‌ی سجع‌ها در دو مصراع، متوازی هستند.

دانه باشی مرغانکانت برچندند

۴ ۳ ۲ ۱

غنچه باشی کودکانکانت برکنند

۴ ۳ ۲ ۱

سجع‌های موجود در گزینه‌های دیگر متوازن هستند، پس آرایه‌ی «موازنه» دارند، ولی این موازنه‌ها از نوع ترصیع نیست.

(آرایه‌های ادبی، برع، صفحه‌ی ۱۰۶)

۱۵۷-

(سؤال ۸۷۴ کتاب آبی)

سجع در گزینه‌ی «۴» از نوع مطرف است یعنی واژه‌ها فقط در واج‌های پایانی اشتراک دارند: «نشاید، درگذراند و دارد» و «کم و مستحکم».

سجع در سایر گزینه‌ها از نوع متوازی است یعنی واژه‌ها علاوه بر اشتراک در واج‌های پایانی، هم‌وزن نیز هستند:

گزینه‌ی «۱»: کمال و جمال - برآید و درآید

گزینه‌ی «۲»: کان کندن و جان کندن - نیک‌انجام و بدفرجام

گزینه‌ی «۳»: بجهد و بنهد - کران و میان

(آرایه‌های ادبی، برع، صفحه‌ی ۱۰۲)

۱۵۸-

(سؤال ۸۴۵ کتاب آبی)

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «د» و «ن» و مصوت «ا»

تکرار: «باد»

(آرایه‌های ادبی، برع، صفحه‌های ۹۴ و ۹۷)

۱۵۹-

(سؤال ۸۴۱ کتاب آبی)

الف) استعاره: مخاطب قراردادن صبا، استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است. غزال رعنا: استعاره‌ی مصرّحه از معشوق است.

ب) تشبیه: دل همچو لاله، مرغ بخت / استعاره: سرو استعاره‌ی مصرّحه از معشوق است و مخاطب قراردادن بخت، استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است.

پ) تشبیه: همچو گردون / استعاره: نسبت دادن بوسیدن به گردون استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است.

ت) استعاره: «نرگس» استعاره‌ی مصرّحه از چشم است.

ث) تشبیه: «تن خاکی» شاعر به «گرد» تشبیه شده‌است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفحه‌های ۵۴، ۵۹، ۶۵ و ۷۱)

۱۶۰-

(سؤال ۸۳۶ کتاب آبی)

در بیت گزینه‌ی «۴» مجاز وجود ندارد. «سر انگشت» به معنای نوک انگشت است و مجاز ندارد.

«عقل با دندان سر انگشت را بگزد» استعاره‌ی مکنیه و تشخیص است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)

۱۶۱-

(اعظم نوری‌نیا)

زبان شعر در عصر عنصری، از استواری و استحکامی ویژه‌ای برخوردار است. تنوع معانی و مضامین شعری این دوره از عصر سامانیان کم‌تر است و در عوض، زبان شعر پخته‌تر و متکامل‌تر می‌نماید.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۶۳، ۷۴، ۷۵ و ۸۵)

۱۶۲-

(اعظم نوری‌نیا)

کمال‌الدین اصفهانی از شاعرانی است که قتل عام مغولان در اصفهان را با چشم خود دیده و بعد از آن این رباعی دردناک را سروده است:

کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباہ مردم بد گرید

دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید
مطلع یکی از اشعار معروف اجتماعی انوری که از زبان مردم خراسان در برابر بیداد غزان سروده، بیت زیر است:

بر سمرقند اگر بگذری ای باد سحر / نامه‌ی اهل خراسان به بر خاقان بر

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۳۷، ۱۰۴، ۱۰۸، ۱۰۹ و ۱۱۴)

۱۶۳-

(اعظم نوری‌نیا)

«عشق‌نامه» و «کارنامه‌ی بلخ» از آثار سنایی، «مصیبت‌نامه» و «الهی‌نامه» از آثار عطار، «صاحبه» و «نصیحة‌الملوک» از آثار سعدی و «شیرین و خسرو» و «هشت بهشت» از آثار امیر خسرو دهلوی است.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۵۰، ۱۶۶، ۱۷۰ و ۱۷۱)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)

۱۶۴-

(فائزه بیغری)

در کتاب «هدایة‌المتعلمین فی الطب» برای بسیاری از اصطلاحات علمی واژه‌های مناسب فارسی به کار رفته است، برجسته‌ترین چهره‌ی شعر و ادب پارسی اصفهان در سده‌ی ششم هجری «جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی» است و کتاب سمک عیار از جهت مطالعات «جامعه‌شناسی» و «تاریخی» در خور توجه است.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۴۶، ۱۰۸ و ۱۱۶)

۱۶۵-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

اگرچه نظامی در سرایش مخزن‌الاسرار به حدیقه‌ی سنایی و در نظم سایر داستان‌ها - جز لیلی و مجنون - به شاهنامه نظر داشته، اما او را نمی‌توان شاعری مقلد دانست.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۱۳۴، ۱۴۱، ۱۴۴ و ۱۵۶)

۱۶۶-

(نسرین فق‌پرست)

التفهیم لاوائل صناعة التنجیم، قابوس‌نامه و کشف‌المحجوب متعلق به عصر بیهقی و مرزبان‌نامه و راحة‌الصدور متعلق به عصر ابوالمعالی و از انواع نثر مذکور در گزینه‌ی «۴» هستند.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۸۷، ۸۸، ۹۵، ۱۲۰ و ۱۲۳)

۱۶۷-

(سپهر حسن‌فان‌پور)

داستان «کاوه» در دوره‌ی اساطیری شاهنامه آمده است.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۶۸-

(موری مسینی)

عنصری غیر از قصیده و غزل و رباعی، در مثنوی‌گویی نیز دستی تمام داشته و قصه‌ی وامق و عذرا را که داستانی یونانی است، به نظم درآورده است.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۹)

۱۶۹-

(کنگور سراسری ۹۳)

طبقات‌الصوفیه در اصل توسط ابو‌عبدالرحمان سلمی نیشابوری (فوت: ۴۱۲ هـ. ق) نوشته شده است و خواجه عبدالله انصاری در قرن پنجم آن را در حلقه‌ی مریدان خود املا می‌کرده است، در حالی‌که تذکرة‌الاولیای عطار در سال‌های آخر قرن ششم یا سال‌های آغازین قرن هفتم هجری تألیف شده است.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌های ۹۵، ۱۵۰ و ۱۵۱)

۱۷۰-

(فارج از کشور ۹۲)

سده‌های چهارم و پنجم هجری را دوران طلایی فرهنگ اسلام دانسته‌اند؛ دورانی که در آن، علم و فلسفه و معارف به اوج شکفتگی رسید و دانشوران صاحب‌نامی چون «فارابی»، «ابن‌سینا»، «ابوریحان»، «ابوعلی مسکویه» و «جمعیّت معروف به اخوان‌الصفا» پیشاهنگان فکر و فلسفه‌ی آن به شمار می‌رفتند.

(تاریخ ادبیات ایران (۱)، صفحه‌ی ۷۴)

۱۷۱-

(اعظم نوری‌نیا)

«آب در خوابگاه مورچگان»، عنوان «مجموعه رباعیات نیما» است.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، ترکیبی)

۱۷۲-

(اعظم نوری‌نیا)

غزل‌های سیف بیش‌تر در جواب سعدی است. سیف با ارادت‌ی تمام سعدی را ستایش کرده و با این استاد سخن مرواداتی داشته‌است.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۱۳، ۱۶، ۱۷ و ۲۰)

۱۷۳-

(اعظم نوری‌نیا)

کلیم همدانی در اواخر عمر مأمور به نظم کشیدن «فتوحات شاه‌جهانی» شد.

صائب از «شاه عباس دوم» عنوان ملک‌الشعرایی یافت.

افرادی چون میرزا مهدی‌خان استرآبادی با نوشتن کتاب‌هایی چون درّه‌ی نادره به شیوه‌ی «وصاف‌الحضرة» رفتند.

ملا احمد نراقی با تخلص «صفایی» شعر می‌سرود. دیوان غزلیات و مثنوی «طاق‌دیس» از قدرت قریحه‌ی وی حکایت می‌کند.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۳۸، ۵۰، ۵۷ و ۷۷)

۱۷۴-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مشقاق در سرودن اشعار خود به سبک شاعران عراق و فارس توجه داشت و با شاعران هم‌عصر خود از جمله آذر، میرزائصیر، صباحی، هاتف، عاشق و صهبا ارتباط و دوستی داشت.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

۱۷۵-

(نسرین فق‌پرست)

در عصر «هاتف» یا دوره‌ی انصراف از سبک هندی، «غزل» قالب عمده‌ی شعر بود.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۷۶-

(نسرین فق‌پرست)

ادراک شاعرانه و دریافت تازه از واقعیت‌های اجتماعی در اغلب شعرهایی که ملک‌الشعراى بهار در توصیف پدیده‌های جدید زندگی و مسائل خاص روزگار سروده است، مثل دماوندیه و جغد جنگ، جلوه دارد.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۷۷-

(کنگور سراسری ۹۳)

گذشت و تحمّل عقاید مخالف، توجه به حق به وجهی عارفانه، دعوت به انصاف و سعه‌ی صدر از جمله مضامین ترجیع‌بند معروف هاتف هستند، اما در این ترجیع‌بند، احیای رسم مدیحه‌سرایی و روی آوردن به مسایل دینی دیده نمی‌شود.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

-۱۷۸

(زهرا نعمتی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: مطلع قصیده‌ی طلوعیه‌ی هاتف

گزینه‌ی «۳»: مطلع قصیده‌ی فرّخی

گزینه‌ی «۴»: بیت اول ترجیع‌بند هاتف

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

-۱۷۹

(سپهر حسن‌خان پور)

ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل دوره‌ی سبک هندی را به

افق خیال عامه نزدیک می‌کرد، در سخن کلیم برجستگی زیادی

یافته است. (تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌های ۳۹ و ۴۸)

-۱۸۰

(کنگور سراسری ۹۲)

«فصلی از عاشقانه‌ها» اثر سهیل محمودی است ولی در بقیه‌ی

گزینه‌ها به آثار مهدی حمیدی شیرازی اشاره شده است.

(تاریخ ادبیات ایران (۲)، صفحه‌ی ۱۵۷)

عربی سال چهارم

-۱۸۱

(فائزه پعفری)

«رُبَّ صَائِمٍ: بسا روزه داری / «صیامه»: روزه‌اش / «لیس له أَلَا

الجوع والظَّمأُ»: جز گرسنگی و تشنگی برایش نیست / «قائم»: نمازگزاری / «السّهْر»: بیداری / «العناء»: زحمت

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

-۱۸۲

(رضا معصومی)

«ما اشتریت»: نخریدم / «المعرض»: نمایشگاه / «سعره»: قیمت آن /

«رخصاً»: ارزان / «جداً»: واقعاً

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

-۱۸۳

(امیر طریقی)

ما باید امتی باشیم: «لنکن أُمَّةً» / کوتاهی نمی‌کند: «لاتهمل» / در

بزرگداشت دانشمندان: «فی تکریم العلماء» / حکمت را می‌جوید:

«تبحث عن الحکمة» / همواره: «دائماً» / گویی که: «کأنتها» /

گمشده‌ی او است: «ضالّتها»

توضیح نکات درسی:

برای کلمه‌ی «أُمَّة»، غالباً از قواعد مربوط به صیغی مفرد مؤنث

استفاده می‌شود.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

-۱۸۴

(صارق پاسکله)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: انسان پرهیزکار: الانسان المتّقی

گزینه‌ی «۳»: می‌پندارد او بیمار است: یظنّه مریضاً - مریضاً مفعول به

دوم است.

گزینه‌ی «۴»: او خشنود نیست: فأنّه لیس راضياً / اعمال اندک خود:

اعماله القلیلة

«راضياً» خبر لیس و منصوب است، «القلیلة»: صفت «أعمال» است و

باید مؤنث باشد.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

-۱۸۵

(صارق پاسکله)

اهل (العالم): منادای مضاف بوده و باید منصوب شود.

(عربی سال چهارم، تشکیل، ترکیبی)

-۱۸۶

(قارچ از کشور ۸۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «منصرف - مستثنی مفرغ و منصوب باعراب مفعول به»،

درست است.

گزینه‌ی «۳»: «خبر کان» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «غیرمنصرف - مضاف الیه و مجرور بالفتح فرعاً»،

درست است.

(عربی سال چهارم، تجزیه و ترکیب، ترکیبی)

-۱۸۷

(قارچ از کشور ۸۸)

این گزینه برای جای خالی مناسب نیست؛ چراکه فعل «یسعون» در

صیغی غایب با اسم منادای «بنی آدم» که در وضعیت مخاطب است،

مطابقت ندارد. این مطابقت در گزینه‌های «۱» و «۴» لحاظ شده و در

گزینه‌ی «۳» نیز فعل «لا یدرک» مطابق با فاعل خود «أحد» آمده است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

-۱۸۸

(فائزه پعفری)

مستثنی منه در گزینه‌ی «۴» ذکر شده است، بنابراین مستثنی مفرغ نیست.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

-۱۸۹

(سیرممدعلی مرتضوی)

در این گزینه «کلاماً» مستثنی منه و مفرد است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب:

«الأخبار، آیاماً و بیوت» مستثنی منه هستند که همگی جمع مکتوبند.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۹۰-

(زهرا نعمتی)

در این گزینه، «غیر» مستثنای تام و منصوب است. در سایر گزینه‌ها، «غیر» به ترتیب در نقش فاعل، فاعل و اسم مؤخر «کان» واقع شده و مرفوع است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

تاریخ‌شناسی

۱۹۱-

(آرمین معمار)

نشریات، به رسانه‌های چاپی که در «زمان مشخص و با هدفی معین و به‌طور متناوب تولید می‌شود»، گفته می‌شود. نخستین روزنامه‌ی ایران، «کاغذ اخبار» نام داشت که به همت میرزا صالح شیرازی منتشر شد و روزنامه‌ی «وقایع اتفاقیه» توسط امیرکبیر و با هدف اصلاح حکومت و پیشرفت کشور به چاپ رسید.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۵۱)

۱۹۲-

(ماهان آشوری)

اگرچه هدف اصلی از به‌وجود آمدن نشریات، آگاه کردن مردم هر عصر از اوضاع و احوال جهان دور و بر آن‌ها بوده و هست، اما در عین حال چون مدارکی مکتوب هستند، با گذشته زمان به‌عنوان یک منبع، ارزش تاریخی پیدا می‌کنند. همچنین، نشریات در شکل‌گیری بعضی رویدادها و تحولات تاریخی قرون اخیر تأثیر داشته‌اند. در این حالت، آن‌ها علاوه بر در اختیار گذاشتن اخبار تاریخی، نقش یک عامل تاریخی را نیز دارند و بنابراین نادیده گرفتن آن‌ها، موجب بروز نقص در شناخت واقعیت تاریخی خواهد شد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۳۹)

۱۹۳-

(فارج از کشور ۹۳)

در اثر پیشرفت‌های تمدنی و فرهنگی قرون اخیر، منابع دیگری به وجود آمده‌اند که امروزه به مورخان برای شناخت بهتر این قرون کمک می‌کنند. یکی از این منابع، نشریات است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۴۶)

۱۹۴-

(میهبه مهی)

تنوع و تعداد نشریات در هر کشور، از جمله ملاک‌های پیشرفت یا عقب‌ماندگی آن کشور محسوب می‌شوند. دلایل اهمیت نشریات:

۱- از نظر تنوع و حجم مطالب نشریات نسبت به دیگر رسانه‌ها محدودیت کم‌تری دارند.

۲- معمولاً سندیت مطالب نشریات بیش از هر رسانه‌ی دیگری است. زیرا این مطالب ثبت شده و مکتوب‌اند و نگرش‌ها و دیدگاه‌های متنوع‌تری را شامل می‌شوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

۱۹۵-

(شیوا شریف‌زار)

توجه به محتوا نوع دیگری از تقسیم‌بندی نشریات را نیز مطرح می‌سازد. در این نوع تقسیم‌بندی بیش‌تر کیفیت (میزان سندیت)، اهمیت و کاربرد مطالب مطرح است. نام‌گذاری‌هایی مانند «نشریه‌ی علمی پژوهشی» یا «مجله‌ی تحقیقی کاربردی» برای نشان دادن این ویژگی‌ها صورت می‌گیرد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

۱۹۶-

(شیوا شریف‌زار)

یکی از مشکلات مهم در مورد مندرجات نشریات این است که چون با سرعت و عجله تهیه و چاپ می‌شوند، امکان بروز اشتباه در آن‌ها زیاد است. به دلیل اهمیت مسئله‌ی زمان در تولید نشریات و به ویژه روزنامه‌ها، دست‌اندرکاران آن‌ها به ناچار فرصت کافی برای تحقیق و بررسی پیرامون درستی یا نادرستی همه‌ی اخبار و جزئیات آن‌ها را ندارند. عجله و محدودیت وقت هم‌چنین موجب می‌شود که اشتباهات چاپی در نشریات راه یابد. بنابراین در بسیاری مواقع اخبار موجود در نشریات با وجود تازه و دست‌اول بودن، کامل نیستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۰)

۱۹۷-

(آزاده میرزایی)

در دوران بعد از انقلاب مشروطیت روزنامه‌ها با وسعتی بیش‌تر در صحنه‌ی سیاسی و اجتماعی کشور نقش آفرین بودند. در این زمان دولت و گروه‌های سیاسی هر کدام با ایجاد روزنامه سعی در همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش داشتند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۲)

۱۹۸-

(آزاده میرزایی)

این روزنامه‌ها به انتشار اخباری درباره‌ی رویدادهای داخلی و تحلیل آن‌ها که در روزنامه‌های داخلی اجازه‌ی چاپ نمی‌یافتند، می‌پرداختند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۵۲)

۱۹۹-

(بهناز آرون)

به تدریج و با افزایش آگاهی اجتماعی و سیاسی مردم به ویژه صاحبان فکر و اندیشه تعداد نشریات و کیفیت مطالب آن‌ها نیز افزایش یافت. روزنامه‌ها هنگام مراجعه‌ی مورخان به آن‌ها مورد نقد قرار می‌گیرند زیرا همواره این امکان وجود دارد که به دلایل مختلف اخبار و اطلاعات نادرست و غرض‌ورزانه در نشریات وجود داشته باشد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۵۰ و ۱۵۱)

۲۰۰-

(بهناز آرون)

نشریات به شکل دیگری با تاریخ پیوند می‌یابند و آن این‌که در بسیاری از آن‌ها مطالبی به صورت عمومی، تخصصی و تحقیقی درباره‌ی تاریخ چاپ می‌شود. از این جهت به پیشرفت علم تاریخ و گسترش دانش و بینش تاریخی در جوامع کمک می‌کند. ملاحظات سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و ... باعث می‌شوند واقعیت‌ها آن‌گونه که بوده‌اند، منعکس نشوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

جغرافیای سال چهارم

-۲۰۱-

(بهناز آرون)

با توجه به روند تخریب محیط‌زیست در کشور ما، اگر این روند ادامه یابد، طی بیست سال آینده حدود ۳۰ میلیون هکتار از زمین‌های قابل کشت کشور ما به علت فرسایش خاک غیرقابل استفاده خواهد شد. کنش و واکنش میان عوامل زیستی و مکان‌های جغرافیایی سبب شده تا تعادل انسان و محیط حفظ شود.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۸)

-۲۰۲-

(شیوا شریف‌زار)

کل مساحت کره‌ی زمین ۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع است که از این مقدار حدود ۱۴۹ میلیون کیلومتر مربع به خشکی اختصاص دارد. (بنابراین ۳۶۱ میلیون کیلومتر مربع به دریاها و اقیانوس‌ها اختصاص دارد) که از این مقدار $\frac{1}{3}$ آن شامل زمین‌های کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و ... به عنوان منابع تولیدکننده در اختیار انسان قرار گرفته است. (که $\frac{1}{3}$ از ۱۴۹ میلیون کیلومتر مربع کم‌تر از ۵۰ میلیون کیلومتر مربع می‌شود).

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۴)

-۲۰۳-

(شیوا شریف‌زار)

بی‌توجهی به بعد مکانی در برنامه‌ریزی‌ها، سبب افزایش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و به هم خوردن تعادل منطقه‌ای انواع فعالیت‌ها می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۵)

-۲۰۴-

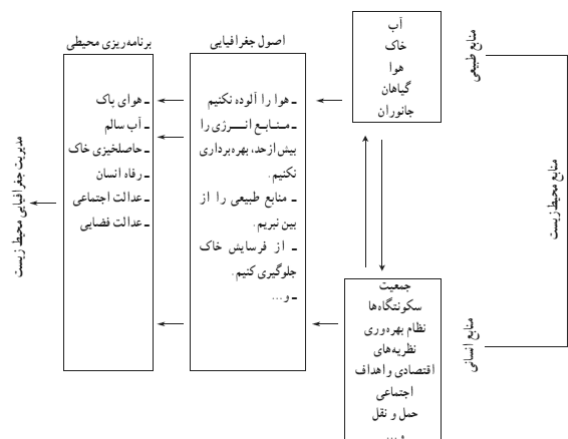
(آرزو میرزایی)

الف) مدیریت محیط‌زیست
ب) جغرافیا
ج) انسان
د) مدیریت محیط‌زیست

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۷)

-۲۰۵-

(علی ممد کریمی)

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۸)

-۲۰۶-

(شبیبه ممبیه)

نقشه‌ی پراکندگی صنعت در کشورمان نشان می‌دهد که همه‌ی مناطق کشور ما نتوانسته‌اند متناسب با قابلیت‌های طبیعی و انسانی خود توسعه پیدا کنند و چون به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور توجه چندانی نشده، الگوهای توسعه، در آن یکسان نیست.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۶)

-۲۰۷-

(شبیبه ممبیه)

توسعه‌ی پایدار: آیه‌ی ۱۴۱ سوره‌ی مبارکه‌ی انعام عبارت: «دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم و دیگران بخورند»، مصداق تفکر توسعه‌ی پایدار است.

حفاظت: پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «شکستن شاخه‌ی درخت نزد من به منزله‌ی شکستن بال فرشتگان است.»

بهره‌برداری: سوره‌ی مبارکه‌ی کهف آیه‌ی ۸۴: «ما در زمین به او امکاناتی دادیم و از هر چیزی وسیله‌ای به او بخشیدیم.»

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۰۹)

-۲۰۸-

(بهناز آرون)

کم‌ترین عامل در نمودار درصد سهم عوامل مختلف در روند بیابان‌زایی در ایران مربوط به استخراج معادن است.

بررسی عبارات نادرست:

گزینه‌ی «۱»: جغرافی دان ابتدا معیارها را مشخص می‌کند سپس به برنامه‌ریزی می‌پردازد.

گزینه‌ی «۴»: بالاترین میزان اتلاف آب به ترتیب در بخش کشاورزی، آب آشامیدنی شهر و روستایی و سپس در صنایع است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

-۲۰۹-

(فاطمه سقایی)

اصولاً میدان عمل جغرافیای کاربردی، مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۱۱)

-۲۱۰-

(فاطمه سقایی)

جغرافی دان وظیفه دارد با توجه به امکانات یک ناحیه در توزیع هماهنگ برنامه‌های عمرانی گام بردارد، تا توسعه‌ای متعادل و متناسب با ظرفیت مکانی آن تحقق پذیرد. بدون شک در جغرافیای کاربردی، توان‌های یک مکان جغرافیایی ارزیابی می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌ی ۱۱۱)

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

-۲۱۱

(فاطمه سفایی)

مردآویج سنن و آداب ایران قبل از اسلام را ستایش می‌کرد و در خیال احیای شاهنشاهی ساسانیان بود. پس از مردآویج، وشمگیر به جای او نشست. او دوران فرمانروایی خود را به جنگ با امیرنصر سامانی و پسران بویه گذراند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

-۲۱۲

(ماهان آشوری)

موارد گزینه‌ی «۲» مناسب عبارات صورت سؤال هستند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌ی ۸۳)

-۲۱۳

(قارچ از کشور ۹۳)

تأسیس مدرسه‌ی دیوبند، یکی از اقداماتی بود که بنیان‌گذاران آن می‌کوشیدند ضمن توسعه‌ی معارف اسلامی و ایجاد پیوند و ارتباط بین مسلمانان، موقعیت ایشان را در برابر هندوها و انگلیسی‌ها حفظ کنند و مانع از خودبیگانگی مسلمانان در قبال فرهنگ غربی شوند.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌ی ۶۴)

-۲۱۴

(قارچ از کشور ۹۲)

عده‌ای از دشمنان امام علی (ع)، نفع خویش را در کنارگیری و انزوای طلبی دیدند و در واقع جبهه‌ی امتیازطلبان و اشرافیت مال‌اندوز را تقویت و جبهه‌ی حق را تضعیف کردند. اینان به «قاع‌دین» یا برجای نشستگان معروف شدند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام، صفحه‌ی ۱۱۳)

-۲۱۵

(شیوا شریف‌زار)

زنان، سازنده‌ی اولین ظرف‌های سفالی بوده‌اند، اما پس از اختراع چرخ کوزه‌گری، این کار به مردان سپرده شد و از آن پس به یک تخصص تبدیل گشت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه‌ی ۴۰)

-۲۱۶

(شیوا شریف‌زار)

در دوره‌ی قرون وسطا مشهورترین قشر جامعه شوالیه‌ها بودند. کلمه‌ی شوالیه به معنی نجیب‌زاده‌ی سوارکار است. اینان اشراف‌زادگان قرون وسطا بودند که تمام عمر خود را صرف جنگ‌جویی می‌کردند. آن‌ها به فراگرفتن فنون جنگ و به کار بردن اسلحه و نیز رعایت جوانمردی و وفاداری و به طور کلی رفتار پهلوانی می‌پرداختند. شجاع بودن بزرگ‌ترین افتخار آنان محسوب می‌شد و علم یا ثروت برایشان اهمیتی نداشت. شاید سرف‌ها در آن زمان احساس خوشبختی می‌کردند چون در محصول سهم داشتند و از امنیت زندگی در قلعه و حمایت شوالیه‌های جنگ‌جو برخوردار بودند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، اروپا در قرون وسطا و عصر رنسانس، صفحه‌ی ۱۷۸)

-۲۱۷

(هیبه مهبی)

در قرون جدید پادشاهان مایل به افزایش قدرت خود و شهرنشینان سوداگر خواستار افزایش ثروت خویش بودند، لذا بیش از همه، به علوم تجربی (طبیعی) توجه داشتند.

شارلکن، حکومت هلند، لوگزامبورگ و ایالتی در شمال فرانسه میراث پدر شارلکن بود و مقام امپراتوری نیز ارثی بود که پدربزرگش برای او باقی گذاشته بود.

مبارزات آزادی‌خواهانه‌ی فرانسویان، لویی شانزدهم را به تسلیم واداشت.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۲۷)

-۲۱۸

(هیبه مهبی)

معروف‌ترین امیر علوی، حسن بن علی بود که او را ناصرکبیر می‌خواندند و به سبب آسیب در شنوایی او را، اطروش (کم‌شنوا) نیز می‌خواندند.

مهم‌ترین آثار به جا مانده از دوره‌ی حکومت غزنویان و غوریان، چند مناره در کشور افغانستان امروزی است.

دولت سامانی که سخت‌گرفتار مشکلات داخلی بود، از جانب ماوراءالنهر نیز با حکومت مسلمان و ترک نژاد ایلک خانیان (قراخانیان) درگیری داشت. به همین دلیل حاکمیت البتکین بر غزنه را پذیرفت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام، صفحه‌های ۱۴۵، ۱۴۷ و ۱۴۷)

-۲۱۹

(هیبه مهبی)

یکی از رویدادهای مهم زندگی نادرشاه پس گرفتن سرزمین‌های اشغالی ایران از روسیه و عثمانی بود. حکومت نادر بر خراسان مقارن با شورش افغان‌ها و سقوط اصفهان بود.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

-۲۲۰

(آرزو میرزایی)

در اتریش، آزادی‌خواهان، صدراعظم (مترنیخ) را مجبور به فرار کردند. در فرانسه، دوباره رژیم جمهوری برقرار شد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه‌ی ۴۴)

جغرافیای (۱) و (۲)

-۲۲۱

(مینا پراغی)

بارندگی سالیانه‌ی قاره‌ی آمریکا ۱۱۵۹ میلی‌متر و میزان تبخیر واقعی سالیانه‌ی آن، ۷۲۴ میلی‌متر است که نسبت به سایر قاره‌های جهان میزان بیش‌تری دارد و کشور ما با ۲۴۰ میلی‌متر بارندگی سالیانه و ۱۸۰ میلی‌متر تبخیر واقعی سالیانه، میزان کم‌تری نسبت به کل جهان دارد.

(بِقِرافِیای (۱)، آب‌ها، صفحه‌ی ۱۴۰)

-۲۲۲

(رویا رمانی)

شکل (۱)، مربوط به «باردنگ‌ها» و شکل (۲)، مربوط به «تپه‌های ماسه‌ای برخان» است که در گزینه‌ی «۲» به ترتیب ویژگی‌های آن‌ها به‌درستی آمده است.

(بِقِرافِیای (۲)، تپه‌ها، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

-۲۲۳

(هیبه مهبی)

اطراف دریاچه‌ی سد منجیل یکی از نواحی مستعد کوهستانی ایران برای تولید برق بادی است و اولین نیروگاه بادی کشورمان در این مکان تأسیس شده است.

هرزاب‌ها مخصوصاً روی شیب‌ها و تپه‌ها، شیارها و خندق‌هایی ایجاد می‌کنند و خاک سطحی را در جنگل‌ها از بین می‌برند.

(بِقِرافِیای (۲)، تپه‌ها، صفحه‌های ۵۷ و ۸۰)

-۲۲۴

(قارچ از کشور ۹۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کشورهای مخالف با شاخص‌های توسعه معتقدند که این شاخص‌ها و تعاریف سبب تقسیم کشورهای جهان به کشورهای ثروتمند و فقیر می‌شود.

گزینه‌ی «۳»: کارشناسان توسعه معتقدند که امر توسعه را باید در همه جای کره‌ی زمین در نظر گرفت و یک ناحیه یا کشور را نمی‌توان از سایر کشورها جدا کرد.

گزینه‌ی «۴»: جغرافی‌دانانی که موضوع توسعه را بررسی می‌کنند، به جای آن‌که با توجه به وسعت واقعی کشورها به تهیه‌ی نقشه‌ی جهان‌نما بپردازند، وسعت کشورها را براساس میزان تولید ناخالص ملی آن‌ها (معیار اقتصادی)، در نظر می‌گیرند.

(بِقِرافِیای (۱)، توسعه‌ی پایدار، صفحه‌های ۱۵۹، ۱۶۱ و ۱۶۳)

-۲۲۵

(شیوا شریف‌زاد)

جغرافیا با دید «ترکیبی» یا «کل‌نگری» موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیطی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

(بِقِرافِیای (۱)، بِقِرافِیای ایران، صفحه‌ی ۶)

-۲۲۶

(شیوا شریف‌زاد)

علل ایجاد انواع بیابان‌ها: مثال‌های مربوط به جنب حاره، صحرای آفریقا، دشت لوت و بیابان عربستان است. بیابان گبی مربوط به داخلی عرض‌های متوسط است.

(بِقِرافِیای (۱)، بِقِرافِیای طبیعی، صفحه‌ی ۴۴ تا ۴۶)

-۲۲۷

(آزاره میرزایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: نادرست - نادرست

گزینه‌ی «۲»: نادرست - نادرست

گزینه‌ی «۳»: درست - درست

گزینه‌ی «۴»: درست - نادرست

(بِقِرافِیای (۱)، گردشگری و رشد جمعیت، صفحه‌ی ۱۳۰)

-۲۲۸

(آزاره میرزایی)

«طاق دریایی» از جمله اشکال فرسایش «کاوشی» است ناشی از «حفر مواد» می‌باشد.

(بِقِرافِیای (۲)، تپه‌ها، صفحه‌ی ۳۰)

-۲۲۹

(هیبه مهبی)

آب و هوای ناحیه‌ی معتدل؛ دمای میانگین سالانه‌ی آن ۲۰- ۸ درجه سانتی‌گراد است و ناحیه‌ی انتقالی بین صحرای آفریقا و جنگل‌های بارانی استوا، ساوان نام دارد.

(بِقِرافِیای (۲)، تپه‌ها، صفحه‌های ۴ و ۲۲)

-۲۳۰

(قارچ از کشور ۹۳)

در نتیجه‌ی جابه‌جایی مواد مذاب با حجم وسیع در آستونسفر، نیروهایی به پوسته‌ی زمین وارد می‌شود. این نیروها حرکات آرام ولی مداومی در صفحات ایجاد می‌کنند. حرکات یادشده در لبه‌ها و مرزهای صفحات تأثیرگذارتر و مشهودتر از سایر بخش‌هاست.

(بِقِرافِیای (۲)، تپه‌ها، صفحه‌ی ۴۹)

علوم اجتماعی

-۲۳۱

(آزیتا بیدقی)

بیدارگران نخستین، به دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی، آگاه بودند و همین امر را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند. برخی از آنان، قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه‌ی عمل کردن آن جوامع به دستورات اسلام می‌دانستند و خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۰)

-۲۳۲

(آزیتا بیدقی)

منورالفکران غرب‌زده مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند، اما اصلاح را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند. آن‌ها نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را یک فرصت می‌دانستند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۱)

-۲۳۳

(آزیتا بیدقی)

منظور از نسل اول غرب‌زدگان، منورالفکران غرب‌زده و منظور از نسل دوم، روشنفکران چپ کشورهای اسلامی است.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۳)

-۲۳۴

(فارج از کشور ۹۲)

رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، «استبداد استعماری» است. آنان به‌دلیل «وابستگی به کشورهای استعمارگر»، «استقلال سیاسی و اقتصادی» جوامع اسلامی را مخدوش می‌سازند و «مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کنند».

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۳)

-۲۳۵

(کتاب آبی، با تغییر)

با فروپاشی بلوک شرق، روشنفکری چپ در سطح جهانی و در کشورهای اسلامی، جاذبه‌های خود را از دست داد و غرب‌زدگان این جوامع، دیگر بار در حاشیه‌ی اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۴)

-۲۳۶

(آزاده میرزایی)

مفهوم امت و ملت اسلامی برای منورالفکران مفهومی بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل آن به ناسیونالیسم که اندیشه‌ی سیاسی قوم‌گرایانه‌ی غرب متجدد بود، روی می‌آوردند. منورالفکران غرب‌زده در ایران، ناسیونالیسم را به ملی‌گرایی و در کشورهای دیگر به شعوبیت و قومیت ترجمه کردند. منورالفکران غرب‌زده نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند. آن‌ها برخلاف نخستین بیدارگران اسلامی، اصلاح را در بازگشت به اسلام نمی‌دانستند؛ بلکه اصلاح را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۱)

-۲۳۷

(شیوا شریف‌زار)

منورالفکران غرب‌زده که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت کشورهای خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت و دخالت کشورهای غربی توانستند، حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دهند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌ی ۱۱۲)

-۲۳۸

(فاطمه رهیمی)

منورالفکران غرب‌زده برخلاف نخستین بیدارگران اسلامی، اصلاح را در بازگشت به اسلام نمی‌دانستند؛ بلکه اصلاح را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

-۲۳۹

(فاطمه رهیمی)

منورالفکران غرب‌زده، نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را یک فرصت می‌دانستند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

-۲۴۰

(فاطمه رهیمی)

حرکت‌های اعتراض‌آمیز روشنفکران چپ کشورهای مسلمان در دنیای دوقطبی قرن بیستم، اغلب در سایه‌ی حمایت‌های بلوک شرق قرار می‌گرفت.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

جامعه‌شناسی (۱)

-۲۴۱

(آریتا بیدقی)

جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست؛ بلکه هستی آگاهانه‌ای دارد. به علاوه، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، یک آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

-۲۴۲

(آریتا بیدقی)

همه‌ی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند، اما همه‌ی پدیده‌های اجتماعی دارای بعد محسوس و عینی نیستند. زبان گفتاری و نوشتاری از آشکارترین و سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

-۲۴۳

(فاطمه رحیمی)

تفاوت‌هایی که به حوزه‌ی نمادها، هنجارها و مانند آن بازمی‌گردد، تا زمانی که ناشی از تغییرات عمیق‌تر نباشد یا به تفاوت در لایه‌های عمیق‌تر منجر نشود، درون یک جهان اجتماعی واحد باقی خواهند ماند. رشد یا افول اقتصاد یک جامعه از نوع تغییراتی نیست که نشان از ظهور جهان اجتماعی جدید داشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

-۲۴۴

(فاطمه رحیمی)

عبارات صورت سؤال به ترتیب به بسط و توسعه‌ی عقلانیت ابزاری، غلبه‌ی کنش‌های عقلانی معطوف به هدف و رویکرد دنیوی و این جهانی اشاره دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

-۲۴۵

(فاطمه رحیمی)

غرب بعد از رنسانس، نمونه‌ای از یک جامعه‌ی ارگانیکی است که تقسیم کار در آن به صورت گسترده صورت گرفته است. اندیشمندانی که به تفاوت موضوع علوم طبیعی و اجتماعی توجه کرده‌اند معتقدند جهان‌های اجتماعی مختلف در عرض یک‌دیگر هستند، نه در طول هم.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶۷، ۷۱ و ۷۲)

-۲۴۶

(آزر مسموری)

برخی از جهان‌ها، استعدادهای معنوی انسان را نادیده می‌گیرند یا فرصت شکوفایی سطوح مختلف عقلانیت را فراهم نمی‌آورند. برخی دیگر، مانع از بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۶۶)

-۲۴۷

(آزر مسموری)

این نظر، یک دیدگاه تک‌خطی برای جوامع است که بیانگر این است که جهان‌های اجتماعی در طول هم قرار دارند و نه در عرض هم.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۷۱)

-۲۴۸

(کتاب آبی)

تغییرات هنجارها و نمادها مربوط به لایه‌های سطحی و تغییرات عقاید و ارزش‌ها مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است و دلیل تفاوت همکاری اعضا و اجزای جهان اجتماعی انسان‌ها با موجودات دیگر این است که رفتار آن موجودات، ناآگاهانه یا غریزی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

-۲۴۹

(کتاب آبی)

در جهان اجتماعی پی بردن به نقش و جایگاه طرف مقابل و پیدایش آگاهی مشترک، گام اول برای تعامل با یک‌دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۳۷)

-۲۵۰

(فاطمه رحیمی)

جهان‌های اجتماعی بشر را بر اساس صادق یا کاذب بودن عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، می‌توان به دو نوع حق و باطل تقسیم کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

جامعه‌شناسی (۲)

-۲۵۱

(آزیتا پیدرچی)

برخی از ویژگی‌های هویتی، توسط خود ما پدید آمده یا ما در پدید آمدن آن نقش داریم. پیامبران الهی از دیرباز درباره‌ی ابعاد الهی، فردی و اجتماعی هویت انسان‌ها و غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت حقیقی خود سخن گفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

-۲۵۲

(آزیتا پیدرچی)

جامعه‌پذیری در جوامع مختلف شیوه‌ی واحد و ثابتی ندارد. جامعه افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعد جامع عمل کنند، تشویق کرده و به آن‌ها پاداش می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

-۲۵۳

(کتکور سراسری ۹۲)

تا هنگامی که هویت جمعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و این تغییرات، نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد، بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه‌ی فرهنگ اجتماعی باشد و به همین دلیل، این گونه تغییرات می‌تواند مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

-۲۵۴

(کتاب آبی)

در جهان معنوی اسلام، طبیعت به‌عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه‌ی خداوند است. انسان در طبیعت به‌عنوان خلیفه‌ی خداوند است و خلیفه‌ی خداوند براساس اراده و مشیت الهی وظیفه‌ی عمران و آبادانی آن را دارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌ی ۴۴)

-۲۵۵

(الهام میرزایی)

هویت فردی به دو بخش جسمانی و غیرجسمانی تقسیم می‌شود. هویت جسمانی مانند تاریخ تولد یا گروه خونی است که به بدن انسان بازمی‌گردد و مربوط به جهان طبیعت است. ویژگی‌های فردی غیرجسمانی مانند پشتکار یا تنبلی است که ویژگی‌های هویتی و صفات روانی و اخلاقی آدمی هستند که مربوط به جهان نفس یا جان آدمی می‌باشند. هویت اجتماعی شامل مواردی مانند فرزند بودن یا معلم بودن است که این بخش از هویت شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌ی ۳۸)

-۲۵۶

(الهام میرزایی)

تزلزل فرهنگی با بحران هویت همراه است؛ زیرا بحران هویت در جایی به‌وجود می‌آید که جامعه توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. بحران هویت می‌تواند به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی منجر شود. با تغییر هویت، تغییرات اجتماعی از محدوده‌ی تغییراتی که در درون یک فرهنگ رخ می‌دهد، فراتر می‌رود و به‌صورت تحولات فرهنگی و تمدنی درمی‌آید.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌ی ۵۸)

-۲۵۷

(فاطمه رحیمی)

کاستی‌ها و خلأ معنوی، اندیشوران و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی فرهنگ فرامی‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی جامعه تشویق می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

-۲۵۸

(فاطمه رحیمی)

فرصت‌هایی که افراد در جهان‌های مختلف برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های اجتماعی جدید دارند، یکسان نیست.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

-۲۵۹

(ارغوان عبدالملکی)

امر به معروف و نهی از منکر دو عنصر فرهنگی در آموزه‌های اسلامی هستند. این دو عنصر دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی هستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

-۲۶۰

(ارغوان عبدالملکی)

انسان‌ها پس از تولد اغلب هویت اجتماعی انتسابی خود را به صورت انفعالی در محیط خانواده می‌پذیرند. آن‌ها پس از مدتی به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند و هویت اکتسابی اجتماعی خود را به دست می‌آورند و با کسب این هویت اجتماعی جدید، موقعیت‌های اجتماعی نوینی را به دست می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۲)، هویت و فرهنگ، صفحه‌ی ۵۲)

فلسفه‌ی سال چهارم

-۲۶۱

(فاطمه شه‌میری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

از نظر علامه عقل، علت پدیده‌ها را می‌فهمد؛ نه حس و تجربه، پس گزینه‌ی «۱» غلط است. رابطه‌ی وجوددهندگی نفس با احوال درونی با انعکاس در ذهن به علم حصولی تبدیل می‌شود، پس گزینه‌ی «۳» غلط است.

مفاهیمی که پایه‌ی قضایای بدیهی و شناخت‌اند، ابتدا در نفس در ساحت علم حضوری کشف می‌شود نه در ذهن، پس گزینه‌ی «۴» غلط است.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

-۲۶۲

(کنگور سراسری ۹۴)

نظریه‌ی در فلسفه‌ی جدید غرب مطرح شده که به انکار اصل علیت و فروع آن پرداخته است. طبق این نظریه که «تجربه را مبنای همه‌ی شناخت‌های بشر می‌داند» و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد، علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۷)

-۲۶۳

(ندرا یاری)

«قانون علیت» و فروع آن زیربنای شناخت در انسان را تشکیل می‌دهند و انکار «قانون علیت» به منزله‌ی فروپاشی «نظام جهان و دانش بشر» است و در واقع، هم رشته‌ی وجودی بین اشیاء و موجودات جهان را پاره می‌کند و هم شناخت ما را نسبت به قوانین هستی مخدوش می‌نماید. از نظر علامه طباطبایی نفس انسان با «علم حضوری»، رابطه و نسبت خود را با افعال و حالت‌های خود بدون واسطه درمی‌یابد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۹)

-۲۶۴

(ندرا یاری)

«علامه طباطبایی» در کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» برای اولین بار از مسئله‌ی ریشه‌ی اعتقاد به علیت گره‌گشایی کرد. وی «علم حضوری» را مبنای هر شناختی می‌داند و معتقد بود که همه‌ی تصورات و معلومات بشر که از آن‌ها به «علم حصولی» تعبیر می‌شود، از «علم حضوری» سرچشمه می‌گیرد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۹)

-۲۶۵

(محمدرضا لطفی)

علیت یک اصل تجربی نیست، بلکه اصلی عقلی است که به مدد علم حضوری به دست می‌آید و خود، ملاک درستی هر تجربه محسوب می‌شود، در حقیقت، به کمک تجربه و با اتکا به اصل عقلی علیت (غیر تجربی علیت) می‌توان در طبیعت به قوانین علمی دست یافت.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

-۲۶۶

(فارج از کشور ۹۴)

رابطه‌ی علیت در اصل، از طریق علم حضوری نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از «معلوم بالذات» نشئت می‌گیرد؛ یعنی، انسان اول بار در خود نفس و در ساحت علم حضوری رابطه‌ی علیت را کشف می‌کند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

-۲۶۷

(محمدرضا لطفی)

علامه طباطبایی از فیلسوفان معاصر است که کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» ایشان در نقد مبانی فلسفه‌های جدید غرب توسط شهید مطهری به تحریر درآمد و شهید مطهری پاورقی‌های ارزشمندی به این کتاب افزوده‌اند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۶)

-۲۶۸

(ندرا یاری)

«هیوم» فیلسوفی تجربه‌گراست که اصل علیت را عقلانی نمی‌داند، بلکه ناشی از «عادت ذهنی» انسان می‌داند که به خاطر تعاقب دو حادثه به آن‌ها نسبت داده می‌شود. از نظر علامه طباطبایی اصل علیت یک اصل «عقلی و غیر تجربی» است که خود ملاک درستی هر تجربه‌ای است. رابطه‌ی علیت در اصل از طریق «علم حضوری» نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از «معلوم بالذات» نشئت می‌گیرد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۹)

-۲۶۹

(فاطمه شه‌میری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

بر اساس فلسفه‌ی جدید غرب، علیت یک امر غیر تجربی است و نمی‌توان آن را با تجربه مشاهده کرد، پس گزینه‌ی «۱» غلط است. اصل علیت یک امر غیرعقلانی است، زیرا تجربه مبنای شناخت انسان است، پس گزینه‌ی «۲» غلط است و ذهن به محض مشاهده‌ی توالی میان دو پدیده رابطه علیت را نمی‌سازد، بلکه تکرار این توالی، موجب جعل رابطه‌ی علیت می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

-۲۷۰

(عاطفه‌ربانه صالحی)

استاد مطهری، درس شرح منظومه‌ی سبزواری و اسفار ملاصدرا را نزد «امام خمینی» خوانده و از آثار فلسفی او می‌توان به شرح الهیات شفا، شرح اسفار و شرح اشارات و ... اشاره کرد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۵)

روان‌شناسی

-۲۷۱

(مینا توکلی نژاد)

مازلو به عنوان یک روان‌شناس انسان‌گرا، نیاز به خودشکوفایی، نیاز برای تحقق خود و درک کامل توانایی فرد را به عنوان اوج پیشرفت در ارضای نیازها می‌داند.

در رویکرد زیست‌شناختی، فرض بر این است که رفتار، تفکر، احساس، انگیزش، هیجان، سلامت و بیماری با ساخت فیزیولوژیکی مرتبط است.

رویکرد شناختی بر اساس این پیش فرض است که ذهن شبیه یک رایانه است که دربرگیرنده‌ی فرایندهایی چون درون‌داد، ذخیره‌سازی و یادآوری داده‌هاست.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۱۰، ۱۴ و ۱۶)

-۲۷۲

(مریم امیری)

روش مشاهده‌ی طبیعی در واقع توسط کردارشناسانی هم‌چون لورنز معرفی گردید. آندرسون در خصوص استفاده از روش مشاهده‌ی طبیعی مطالعه‌ای در مورد رفتار انسان انجام داده است. شرط لازم در مشاهده‌ی طبیعی عدم آگاهی شرکت‌کنندگان در مشاهده است. نکته‌ی قابل ذکر این‌که در بسیاری از تحقیقات روان‌شناسی که از این روش انجام شده‌اند، به مراتب اطلاعات سودمند و مفیدتری را در مقایسه با روش آزمایشی فراهم آورده‌اند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

-۲۷۳

(مینا توکلی نژاد)

به نظر اریکسون زمانی که بحران یک مرحله حل نشده باشد، احتمال کمی وجود دارد که فرد قادر به سازگاری با مرحله‌ی بعدی شود، اگرچه این امر ناممکن هم نیست.

بحران اولین مرحله‌ی تولد تا یک‌سالگی، اعتماد در برابر بی‌اعتمادی است که اگر نوزاد بتواند در این مرحله نسبت به مراقبان خود که نیازهایش را ارضا می‌کنند، اعتماد لازم را کسب نماید، این بحران را با موفقیت پشت سر گذاشته است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۳۹)

-۲۷۴

(رویا رهمانی)

حافظه‌ی حوادث خاص به دانش اختصاصی فرد گفته می‌شود و اطلاعاتی را در بر می‌گیرد که فرد در زمان و مکان معینی آن‌ها را تجربه‌ی شخصی کرده است، مانند این‌که در سال گذشته در درس ریاضی چه مطالبی را یاد گرفته است.

حافظه‌ی معنایی به دانش عمومی فرد گفته می‌شود که مستقل از هویت شخصی فرد است. این اطلاعات دارای زمان و مکان مشخصی نیستند و بین افراد مختلف مشترک‌اند. فتح هندوستان توسط نادرشاه افشار جزء این دسته اطلاعات به حساب نمی‌آید.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

-۲۷۵

(مریم امیری)

در دوره‌ی کودکی اول با رشد هیجانی و اجتماعی «مفهوم خود» به شکل مثبتی در کودکان شکل می‌گیرد و کودکان این کفایت و اطمینان را به‌دست می‌آورند که نسبتاً مستقل رفتار کنند. پس می‌توان به آن‌ها اعتماد کرد که خیلی از کارها را خودشان انجام دهند. کودک در شمارش، برخی از اعداد را حذف می‌کند و یا یک چیز را بیش از یک بار می‌شمارد و یا برخی از چیزها را نمی‌شمارد. همچنین در حرکات ظریف‌تر مانند استفاده از مداد، از پختگی کامل برخوردار نیستند. گزینه‌ی «۳» مربوط به دوره‌ی کودکی دوم می‌باشد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۴۵، ۴۶، ۴۷ و ۵۱)

-۲۷۶

(رویا رهمانی)

اصول حافظه ممکن است با توجه به عواملی نظیر سن، جنس و با توجه به نوع تکلیف و مواد یادگیری متفاوت باشد. در حال حاضر، مطالعات بسیاری در رابطه با مراحل اول و سوم حافظه صورت گرفته است، ولی در رابطه با مرحله‌ی دوم، مطالعات کم‌تری صورت گرفته است.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۵)

-۲۷۷

(مینا توکلی نژاد)

تغییرات بدنی سریع بلوغ، نوجوان را به کالری‌های اضافی، ویتامین‌ها و مواد معدنی بیش‌تر نیازمند می‌سازد.

در جریان رشد ناگهانی، نیاز به کلسیم، آهن و روی برای رشد استخوان‌ها و ماهیچه‌ها ۵۰ درصد بیش از دو سال قبل از آن است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۵۵)

-۲۷۸

(مریم امیری)

تالاموس به عنوان یک ایستگاه اطلاعاتی عمل می‌کند و رله کردن اطلاعات را بر عهده دارد. تالاموس شامل هسته‌های جانبی کوچک و بزرگ است.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌ی ۷۸)

-۲۷۹

(کنکور سراسری ۹۰)

در قشر خاکستری، بر اساس نوع لایه‌ها و سلول‌ها و خصوصاً نوع کارکردی که دارند، نواحی معینی را می‌توان تعیین کرد. معمولاً قشر خاکستری به چهار لوب (ناحیه‌ی بزرگ) به نام‌های لوب پس‌سری، لوب آهیانه‌ای، لوب گیجگاهی و لوب پیشانی تقسیم می‌شود.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

-۲۸۰

(فارج از کشور ۹۲، با تغییر)

تحقیقات جدید نشان داده است که دوزبانگی اولیه، توانایی شناختی کودکان (حافظه، حل مسئله، خلاقیت و ...) را افزایش می‌دهد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌ی ۵۰)

با ورود به سایت کانون (www.kanoon.ir) بر روی صفحه مقطع خود (چهارم انسانی) کلیک کنید.

بعد از ورود به صفحه مقطع می توانید:

✓ دام‌های آموزشی سؤال‌ها را بنویسید و جایزه بگیرید.

(به انتخاب خود، کتاب کانون جایزه بگیرید.)

✓ سؤال‌های درسی خود را به تفکیک از مسؤل هر درس پرسید.

✓ برای هر درس فیلم‌های آموزشی و خلاصه نکات دبیران را ببیند.

✓ کلکسیون روش‌ها و مصاحبه با رتبه‌های برتر انسانی را بخوانید.

✓ گزیده‌ی نکات و خلاصه درس‌های مربوط به هر آزمون را ببیند.

و